

ที่ระลึก

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

พ.ต.ต. กิตติ (อำไพ) มนธาตุผลิน

ณ เมรุวัดประยุรวงศาวาส

วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๗

อุทิศโดย

เสนาะ เอกพจน์

(อดีตผู้พิพากษาศาลฎีกา)

สมาชิกวุฒิสภา

หัวหน้าสำนักกฎหมาย ธนาคารไทยทนุ จำกัด

393 ถนนสีลม กรุงเทพ 5
โทร. 233-9160-9
ต่อ 274

บ้านสุนทรี. 179/1 ตำบลบางค้อ
อ.บางขุนเทียน กรุงเทพ 6
โทร. 4680048

ที่ระลึก

ในงานพระราชทานเพลิงศพ

พ.ต.ต. กิตติ (อำไพ) มนธาตุผลิน

ณ เมรุวัดประยุรวงศาวาส

วันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๗

พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน

ชาตะ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๔๗

มรณะ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๖

ประวัติ

พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน เกิดเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๔๗ ที่บ้านท้ายวัดหนัง (วัดศรีสุดาราม) ตำบลคุ้งเผาถ่าน ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นตำบลบางค้อ อำเภอบางขุนเทียน จังหวัดธนบุรี เป็นบุตรนายพร้อม, นางทองอยู่ มนธาตุผลิน มีพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกันรวม ๖ คน คือ:-

๑. **พระพณิชยสารวิเทศ (ผาด มนธาตุผลิน) รับราชการกระทรวงศึกษาธิการ**

๒. **หลวงชาญครุณวิทย์ (พริ้ง มนธาตุผลิน) รับราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ถึงแก่กรรมแล้ว)**

๓. **นางเยื้อน เนตรศุข้า (ถึงแก่กรรมแล้ว)**

๔. **นางสาวยุ้ย มนธาตุผลิน (ถึงแก่กรรมแล้ว)**

๕. **พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน รับราชการกระทรวงศึกษาธิการ ทหาร และกรมตำรวจ.**

๖. **ร.ท. อำพัน มนธาตุผลิน รับราชการกระทรวงศึกษาธิการ**

พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน เป็นบุตรฝาแฝดของบิดามารดา มีน้องชายคลอดตามติด ๆ กันมาอีก ๑ คน คือ ร.ท. อำพัน มนธาตุผลิน ท่านบิดามารดารักมาก เพราะเป็นบุตรสุดท้องของท่าน อุตส่าห์ทนุถนอมโดยจ้างแม่นมมาช่วยเลี้ยงอีก ๑ คน ตระกูลมนธาตุผลินเป็นตระกูลชาวสวน และโดยเหตุที่ พ.ต.ต. กิตติ มีพี่ชายเรียนหนังสืออยู่ในโรงเรียนรัฐบาลถึง ๒ คน คือข้าพเจ้ากับหลวงชาญครุณวิทย์ ซึ่งไม่มีท่าทางว่าจะยึดการทำสวนเป็นอาชีพเลย ท่านบิดาจึงคิดว่าจะให้บุตรชายฝาแฝดของท่านเป็นชาวสวนสืบต่อจากท่านไป ฉะนั้นท่านจึงไม่กระตือรือร้นที่จะส่งเข้าโรงเรียนใด ๆ คงให้อยู่กับบ้านและเมื่อมีอายุพอสมควร ก็ให้ไปโรงเรียนเรียนหนังสือกับพระที่วัดหนังใกล้ ๆ บ้านนั่นเอง ระหว่างนั้นทั้งข้าพเจ้าและหลวงชาญครุณวิทย์ออกรับราชการเป็นครูแล้ว คือข้าพเจ้าถูกทางราชการส่งไปเรียนวิชาครูอยู่ ณ ประเทศอังกฤษ ส่วนหลวงชาญครุณวิทย์ก็สำเร็จวิชาครูจากโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ออก

เป็นครูอยู่ตามโรงเรียนต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ บ้าง หัวเมืองบ้าง. เมื่อข้าพเจ้ากลับประเทศไทยปลาย พ.ศ. ๒๔๕๗ ทราบว่าท่านบิดาได้ถึงแก่กรรมเสียแล้วในปีนั้นเอง และเห็นว่าน้องฝาแฝดทั้ง ๒ ของข้าพเจ้ายังอ่านหนังสือไม่ออกเลย อายุก็เกือบ ๑๒ ปีเต็ม เพราะเหตุผลดังกล่าวแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าหน่วยก้านน้องฝาแฝด ๒ คนของข้าพเจ้าเห็นจะเป็นชาวสวนไม่ได้แน่ถึงเป็นได้ก็คงไม่ดี เพราะฉะนั้น เมื่อโรงเรียนหยุดภาคเรียนฤดูร้อนปีนั้น คือในเดือนเมษายน ๒๔๕๘ ข้าพเจ้าจึงเริ่มลงมือสอนหนังสือไทยแก่น้องฝาแฝดของข้าพเจ้าอย่างเอาจริงเอาจัง ในระหว่างเดือนเศษก็พออ่านออกเขียนได้บ้าง และเมื่อโรงเรียนเปิดในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๔๕๘ ก็ส่งเข้าโรงเรียนมัธยมวัดนวลนรดิศ ซึ่งอยู่ใกล้บ้านที่สุดพอเดินเรียนได้

โดยเหตุที่ฝาแฝดทั้ง ๒ คน ยังไม่มีชื่อ คงเรียกกันว่า ใหญ่ กับ เล็ก จนติดปาก ได้ยินว่าเมื่อท่านบิดายังมีชีวิตอยู่คิดจะตั้งชื่อว่า "อำไพ และ อำพัน" แต่ท่านถึงแก่กรรมเสียก่อน ข้าพเจ้าจึงปรึกษากับมารดาและหลวงชาญดรุณวิทย์ให้ชื่อคนพี่ว่า "อำไพ" และคนน้องว่า "อำพัน" ตามความดำริของท่านบิดาและส่งเข้าโรงเรียนมัธยมวัดนวลนรดิศในนามนี้ เจ้าตัวพึ่งเปลี่ยนเป็น กิตติ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐนิยม หลักชื่อ ชาย–หญิง

พ.ต.ต. กิตติ เป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดนวลนรดิศจนสอบไล่ได้ มัธยมปีที่ ๖ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ ซึ่งเป็นชั้นสูงสุดของโรงเรียนในขณะนั้น แล้วไปเข้าเรียนชั้นมัธยมปีที่ ๗ ต่อที่โรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์ แต่สอบตก พอดีอายุครบเกณฑ์เข้ารับราชการทหาร จึงลาออกและไปเข้า ร.ร. นายร้อยทหารบก สอบไล่ได้ตามหลักสูตรนักเรียนนายดาบ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ ได้รับเข้าบรรจุเป็นนักเรียนทำการนายดาบในโรงเรียนนายร้อยทหารบก แล้วย้ายไปเป็นผู้บังคับหมวดในกรมทหารราบที่ ๕ พัน. ๓ ร้อย. ๓ จังหวัดอุบลราชธานี และในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๙ ได้เลื่อนเป็นนายดาบรับพระราชทานเงินเดือนชั้นนายดาบเดือนละ ๖๐ บาท. วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๗๐ ออกจากประจำการโดยมีเบี้ยหวัด (มณฑลทหารบกที่ ๑) ในเดือนมกราคม ๒๔๗๒ เข้ารับราชการเป็นเสมียน กองบัญชีกระทรวงธรรมการ จนถึง พ.ศ. ๒๔๘๓ เมื่อเกิดกรณีย์พิพาทชายแดนไทยกับอินโดจีนของฝรั่งเศส จึงถูกเรียกเข้าฝึกวิชาทหารและบรรจุเข้าประจำการ เป็นผู้บังคับหมวด ว. พัน ๓๙ มณฑลทหารบกที่ ๖

เมื่อเดือนมกราคม ๒๔๘๔ ได้เลื่อนเป็นว่าที่นายร้อยตรี และนายร้อยตรีตามลำดับ. ครั้นสงครามชายแดนไทยกับอินโดจีนสงบลงแล้ว ทางการทหารสั่งปลดเป็นกองหนุนและกลับเข้ารับราชการเป็นเสมียนแผนกคลัง กรมอาชีวะศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในเดือนธันวาคม ๒๔๘๕ ลาออกจากกระทรวงศึกษาธิการ และสมัครเข้ารับราชการในกรมตำรวจ และคงรับราชการตำรวจเรื่อยมาจนถึงแก่กรรม รวมเวลารับราชการในกรมตำรวจ ๒๓ ปี พอดี.

พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ตั้งต้นชีวิตตำรวจจากร้อยตำรวจตรี จนถึงพันตำรวจตรี โดยเป็นผู้บังคับหมวดบ้าง หัวหน้าสถานีตำรวจภูธรอำเภอต่าง ๆ บ้าง วนเวียนอยู่ตามอำเภอและจังหวัดภาคตะวันออกหลายจังหวัด เช่นจังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีณบุรี ระยอง จันทบุรี และสุดท้ายเป็นผู้บังคับกองสถานีตำรวจภูธร อำเภอเมือง จังหวัดตราด รับพระราชทานเงินเดือน ๆ ละ ๒๒๐๐ บาท

พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุในพระพุทธศาสนา ณ วัดศรีสุดาลัย (วัดหนัง) ต. บางค้อ อำเภอบางขุนเทียน จังหวัดธนบุรี เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๔๗๓ ได้ศึกษาเล่าเรียนพระธรรมวินัยตามหลักสูตรของวัดเป็นเวลา ๒๐๐ วัน

ได้ทำการสมรสกับนางสาวฉลวย ฤทธิเทพ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๔ มีบุตรด้วยกัน ๓ คน คือ

๑.	**นายพงศธร มนธาตุผลิน**	**รับราชการกรมตำรวจ**
๒.	**เด็กชายพรเทพย์ มนธาตุผลิน**	**ถึงแก่กรรม**
๓.	**เด็กชายศรศักดิ์ มนธาตุผลิน**	**ถึงแก่กรรม**

พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ตั้งใจปฏิบัติราชการมาด้วย วิริยะ อุตสาหะ มีศีลธรรมประจำใจ และพยายามทำหน้าที่ทั้งทหาร, พลเรือน และตำรวจมิได้บกพร่อง แต่เพิ่มพูนสมรรถภาพให้ดีขึ้นเป็นลำดับ เทอดทูลไว้ซึ่งประเทศชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อย่างจริงใจ จะเห็นได้จากหนังสือรับรองของกองทัพบก ซึ่งแสดงไว้เกี่ยวกับ พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ดังต่อไปนี้.—

ฉบับที่ ๑

ที่ ๑๐๗๘๘/๒๔๘๓ กองบังคับการกองทัพบก

๑๙ ตุลาคม ๒๔๘๓

เรื่อง ตอบรับหนังสือแสดงความจำนงรับใช้ประเทศชาติ

จาก หัวหน้ากองบังคับการทัพบก

ถึง นายอำไพ มนธาตุผลิน

หนังสือของท่านลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๔๘๓ แสดงความจำนงขออาสาสมัครรับใช้ประเทศชาติ เมื่อประเทศไทยต้องทำสงครามนั้น ผู้บัญชาการทหารบกได้รับทราบแล้ว บัญชาให้แจ้งมาว่า ขอขอบใจในความปรารถนาดีของท่านเป็นอันมาก และขอชมเชยน้ำใจอันเต็มเปี่ยมด้วยความรักชาติอย่างแท้จริงนี้ด้วย

เมื่อทางราชการเปิดโอกาสให้อาสาสมัครเมื่อใด จักได้ประกาศให้ทราบ.

ขอแสดงความนับถือ

นายพันเอก พระแม่นศรแผลง

(พระแม่นศรแผลง)

ฉบับที่ ๒

ที่ ๕๘๖๖/๒๔๘๔ ที่ว่าการมณฑลทหารบกที่ ๖

ตำบลปากพูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

๔ สิงหาคม ๒๔๘๔

เรื่อง ความดีความชอบของนายร้อยตรีอำไพ มนธาตุผลิน

จาก มณฑลทหารบกที่ ๖

ถึง อธิบดีกรมวิชาการ

ด้วยนายร้อยตรี อำไพ มนธาตุผลิน ซึ่งในขณะเมื่อประจำการอยู่ในกองพันทหารราบที่ ๓๙ นั้น ได้ปฏิบัติความดีความชอบในกรณียที่เรียกร้องดินแดนคืนจากประเทศฝรั่งเศสจน

เกิดพิพาทถึงต้องใช้กำลังเข้าต่อสู้กัน ดังนี้คือ

๑. ได้เคลื่อนที่จากที่พักตามปกติไปปฏิบัติหน้าที่ราชการสนาม คือจากจังหวัดนครศรีธรรมราชไปอรัญญประเทศ และเลยไปถึงนครจำปาศักดิ์ ซึ่งนับว่าเป็นระยะไกลและกันดารมาก

๒. ได้ปฏิบัติหน้าที่เตรียมพร้อมที่จะต่อสู้กับข้าศึกอยู่ทุกขณะ และประชันอยู่ต่อหน้าข้าศึกตลอดเวลาที่ยึดนครจำปาศักดิ์ในดินแดนของข้าศึก ซึ่งฝ่ายเรายึดได้

๓. หน้าที่ราชการได้ปฏิบัติไปแล้วนั้น ต้องตรากตรำลำบากอยู่ในสนามด้วยความมานะอดทนเป็นอย่างดี ผลการปฏิบัตินับว่าเป็นผลดีเรียบร้อยสมบูรณ์ตามความมุ่งหมายของผู้บังคับบัญชาทุกประการ

๔. ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการสนามเป็นเวลานาน คือตั้งแต่ ๑๕ มกราคม ๒๔๘๔ ถึง ๔ พฤษภาคม ๒๔๘๔ นับว่าเป็นผู้ได้พยายามบำเพ็ญและพลีตนให้เป็นประโยชน์แก่ราชการเป็นอย่างมาก เพราะตลอดเวลาดังกล่าวแล้วไม่เคยเจ็บไข้ให้ขาดการปฏิบัติหน้าที่ แต่ประการใด คงมีกำลังกายแข็งแรงและปฏิบัติราชการได้ดีโดยตลอด

ด้วยคุณงามความดีของนายร้อยตรี อำไพ มนธาตุผลิน ได้ปฏิบัติดังกล่าวแล้วทางราชการจึงได้สนองความดีด้วยให้เลื่อนยศเป็นนายร้อยตรี และรับเงินเดือนข้าราชการสัญญาบัตร ชั้น ๒๖ (คือ ๘๐ บาท) เพราะฉะนั้นจึงเรียนมาเพื่อทราบ.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) **นายพลตรี หลวงเสนาณรงค์**

(นายพลตรี หลวงเสนาณรงค์)

ยังมีหนังสือรับรองความประพฤติและความสามารถของ พ.ต.ต. กิตติ จากผู้บังคับบัญชาโดยตรงอีก ๒ ฉบับ คือ ๑. จากนายพันตรี หลวงประหารริปูราบ ผบ. ร. พัน ๓๙ รับรองว่าว่าที่ ร.ต. อำไพ มนธาตุผลิน ประจำกองพันทหารราบที่๓๙ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ออกปฏิบัติราชการสนามในกองทัพภาคบูรพาและภาคอิสาณ อันเนื่องมาจากการที่ประเทศ

ไทยได้เรียกร้องขอดินแดนคืนจากอินโดจีนฝรั่งเศส ในระหว่างประจำการ ว่าที่ ร.ต. อำไพ มนธาตุผลิน ได้ปฏิบัติราชการด้วยความสามารถเป็นอย่างดีเป็นผู้มีวินัยดี และมีความประพฤติเรียบร้อย

อีกฉบับหนึ่งจากนายพลตรีหลวงเสนาณรงค์เอง ให้ไว้คู่กับหนังสือที่ ๕๗๖๖/๒๔๘๕ เพื่อแสดงกับกระทรวงธรรมการ ดังมีรายการต่อไปนี้

หนังสือรับรอง

นายร้อยตรี อำไพ มนธาตุผลิน เดิมเป็นนายดาบกองหนุน ได้ถูกเรียกเข้ารับราชการอบรมและรับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งผู้บังคับหมวดสำรองราชการกองบังคับการ ร. พัน ๓๙ ซึ่งได้ออกปฏิบัติราชการในการเรียกร้องดินแดนคืนจากอินโดจีนฝรั่งเศสคราวนี้ ดังมีรายการต่อไปนี้

๑. วันที่ ๑๕ ม.ค. ๘๔ ได้รับคำสั่ง ผบ. พล. ผสมปักษ์ใต้ให้เป็นกองหนุนของ มท. ทบ. ไปปราจีนบุรี

๒. วันที่ ๑๗ ม.ค. ๘๔ มท. ทบ. สั่งให้ไปเป็นกองหนุนของ มท. ท. บูรพา ไปอรัญญประเทศ

๓. วันที่ ๒๑ ม.ค. ๘๔ ได้รับหน้าที่เป็นกองหนุนใน พล. ปราจีน ท. บูรพา

๔. วันที่ ๒๔ ม.ค. ๘๔ ได้รับหน้าที่เป็นกองหนุนของ ท. อิสาณ ไปอุบลราชธานี

๕. วันที่ ๒ ก.พ. ๘๔ ได้รับหน้าที่มาขึ้นอยู่ พล. อุบล ไปนครจำปาศักดิ์

๖. วันที่ ๑๐ ก.พ. ๘๔ ได้รับคำสั่งให้ทำการรักษาฝั่งแม่น้ำโขงแต่นครจำปาศักดิ์ถึง ป. ท่าแดง

ในระหว่างปฏิบัติราชการ นายร้อยตรี อำไพ มนธาตุผลิน ได้ปฏิบัติราชการด้วยความสามารถเป็นอย่างดี เป็นผู้มีวินัยดี และความประพฤติเรียบร้อย เมื่อเหตุการณ์เข้าสู่สภาพปกติแล้ว เพื่อตอบแทนความดีความชอบครั้งนี้ กระทรวงกลาโหมขอพระราชทานเลื่อนยศให้เป็นว่าที่ร้อยตรี ตั้งแต่ ๑๕ มีนาคม ๒๔๘๔ พระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิให้เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๔๘๔ และเลื่อนยศให้เป็นนายร้อยตรี ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๔๘๔

บัดนี้ นายร้อยตรี อำไพ มนธาตุผลิน ได้ถูกปลดเป็นนายทหารกองหนุน สังกัดมณฑลทหารบกที่ ๖ และได้กลับเข้ารับราชการอยู่ในกระทรวงธรรมการตามเดิมแล้ว จึงเห็นว่านายร้อยตรี อำไพ มนธาตุผลิน สมควรได้รับการพิจารณาความดีความชอบเลื่อนฐานะทางกระทรวงธรรมการ โดยที่ได้ไปปฏิบัติราชการชายแดนมาคราวนี้.

(ลงนาม) **นายพลตรี เสนาณรงค์**

(นายพลตรี หลวงเสนาณรงค์)

ระหว่างรับราชการในกรมตำรวจ นายพันตำรวจตรีกิตติ มนธาตุผลิน ได้ประกอบคุณงามความดีไว้มาก เพราะเป็นคนซื่อและตั้งใจทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่รักใคร่นับถือทั่วไปตั้งแต่นาย มิตรสหายเพื่อนร่วมงาน และราษฎรซึ่งอยู่ภายใต้การปกครอง จะเห็นได้จากบันทึกความชมเชย ดังต่อไปนี้

๑. เป็นบันทึก ตร. ชมเชยการปฏิบัติราชการที่ทำการสืบสวนจับกุมตัวคนร้ายฆ่าคนตายได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว

เรื่อง ขอชมเชยการปฏิบัติของ ร.ต.ท. กิตติ มนธาตุผลิน

ที่ ๑๖๔/๒๔๘๔

ถึง ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง

ด้วยตามโทรเลขที่ ๒๓๓ ลงวันที่ ๒ ก.พ. ๘๔ รายงานว่า เมื่อ ๓๑ ม.ค. ๘๔ คนร้าย ๓ คนได้ใช้อาวุธปืนยิงนางแอ๋ว แสนสุข ตาย และ ร.ต.ท. กิตติ มนธาตุผลิน หน. สภ. อ. แกลง กับตำรวจอีก ๒ นาย ได้ไปทำการสืบสวนและจับกุมนายทำ ร่วมศักดิ์ มาดำเนินคดีความแจ้งอยู่แล้วนั้น

ข้าพเจ้าทราบแล้ว ขอชมเชย ร.ต.ท. กิตติ มนธาตุผลิน กับนายตำรวจอีก ๒ นาย ที่ได้มีความพยายามและความสามารถสืบสวนปราบปรามคนร้าย จนจับกุมคนร้ายได้ในเวลาอันรวดเร็วเป็นอย่างดี จึงขอชมเชยมา ณ ที่นี้ และแจ้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบทั่วกันด้วย.

พล.ต.ท. เผ่า ศรียานนท์

รองอธิบดีกรมตำรวจ

๘ ก.พ. ๘๔

๒. บันทึก ตร. ที่ ๖๕๕๘/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๒๓ ส.ค. ๒๔๙๘ อนุมัติให้ลงประวัติความชอบเป็นราชการพิเศษ ในสมุดประวัติกรณีย์รักษาราชการในตำแหน่งนายอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้วยความเรียบร้อยและผลดีแก่ทางราชการเป็นเวลานานถึง ๙๕ วัน (สำเนาชมเชยฉบับนี้อยู่ที่อำเภอขลุง, จันทบุรี)

๓. มีบันทึกของผู้กำกับการตำรวจภูธร จังหวัดตราด ลงวันที่ ๒๘ ก.พ. ๒๕๐๕ ชี้แจงการปฏิบัติราชการของ พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ตั้งแต่ พฤษภาคม ๒๕๐๔ ถึง ก.พ. ๒๕๐๕ ไว้อย่างยืดยาว เพื่อแสดงความดีความชอบของ พ.ต.ต. กิตติ ข้าพเจ้าได้คัดสำเนาข้อความที่สำคัญ ๆ ไว้ให้ท่านผู้อ่านพิจารณาดังต่อไปนี้ –

"พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ผบ. กอง สภ. ๑. เมืองตราด ผู้นี้ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้ว ในรอบปีนี้ได้ปฏิบัติงานในด้านบริหารงานในหน้าที่ ผบ. กองฯ และการสืบสวนคดีอาญาผ่านมาด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเป็นที่ไว้วางใจของข้าพเจ้าโดยใกล้ชิด และเป็นผู้มีความอุตสาหและความสามารถในหน้าที่เป็นอย่างดี การปกครองผู้ใต้บังคับบัญชามีความเด็ดขาดและเที่ยงธรรมดี, เป็นเหตุให้เกิดความสามัคคีระหว่างตำรวจกับประชาชนภายในท้องที่อันเป็นผลให้เกิดความสงบสุขแก่ราษฎรเป็นส่วนใหญ่.......... สำหรับคดีอุกฉกรรจ์ที่เกิดขึ้นในท้องที่นี้ปรากฏว่า พ.ต.ต. กิตติ ผู้นี้ได้ร่วมมือในการสืบสวนสอบสวนอย่างเข้มแข็ง เป็นเหตุให้พวกเหล่าร้ายเกรงขาม ประชาชนในท้องที่นอนหลับตาลงตลอดมา......... (ปรากฏว่า พ.ต.ต. กิตติ ได้ร่วมจับกุมและสอบสวนคดีอุกฉกรรจ์ และคดีธรรมดาไม่น้อยกว่า ๓๖๕ ราย ที่สอบสวนเองมีคดีอุกฉกรรจ์ ๒ ราย ธรรมดา ๓๐๕ ราย รวม ๓๐๗ ราย ด้วยความเรียบร้อย และไม่มีคดีคั่งค้าง).........."

ค. **คำจูงใจ** พ.ต.ต. กิตติ ผู้นี้ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการเป็นอยู่หรือสถานะการณ์ของบ้านเมืองในปัจจุบันนี้จำนวน ๑๐๕ ครั้ง ราษฎรในท้องที่เป็นที่พอใจและทราบซึ้งมาก ทำให้ประชาชนในท้องที่กลมเกลียวมีความสามัคคีระหว่างหมู่บ้าน และได้แนะนำให้ราษฎรมีอาชีพในทางสุจริต เป็นผู้มีหลักในการปกครองดี เที่ยงธรรม เพื่อส่วนรวมจนเป็นผลดีแก่ทางราชการดีมาก..........

เกิดผลดีเด่นด้านริเริ่มประชาชนช่วยเหลือราชการ

เกี่ยวกับผลงานดีเด่นนั้น นับว่า พ.ต.ต. กิตติ ได้ปฏิบัติงานทั้งฝ่ายปกครองป้องกัน โดยประสานงานกับฝ่ายอำเภอ และทั้งในด้านการสืบสวนปราบปรามโจรผู้ร้ายในท้องที่ ก็ได้เป็นผู้ที่เข้มแข็งไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย หรือประโยชน์ส่วนตัวแต่อย่างใด จนเป็นที่ไว้วางใจของข้าพเจ้าได้ดี ประชาชนมีความนิยมเลื่อมใสและสนับสนุนเกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการเป็นส่วนมาก อาทิเช่น มีคดีสำคัญ ๆ เกิดขึ้นในท้องที่ ก็ได้รับความร่วมมือจากราษฎรทำการช่วยเหลือสืบสวนปราบปรามโจรผู้ร้ายได้ผลดี

ทั้งยังได้ทำการสืบสวนจับกุมคดี มียาเสพติดให้โทษ (เฮโรอีน) ในท้องถิ่นที่ได้ ๒ ราย ซึ่งเป็นรายใหญ่และผู้ต้องหามีอิทธิพล การปราบปรามได้ผล และการที่ พ.ต.ต. กิตติ ได้สืบสวนจับกุมในท่านองนี้ ได้ตัวผู้ต้องหานับว่าการกระทำอยู่ในข่ายที่ควรได้รับการพิจารณาความดีความชอบรับบำเหน็จประจำปีพิเศษตามคำสั่ง ตร. ที่ ๒/๐๓ ลงวันที่ ๑๒ ม.ค. ๒๕๐๓.

นับว่า (พ.ต.ต กิตติ มนธาตุผลิน) เป็นผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนของทางราชการที่วางไว้และรักษาวินัยโดยเคร่งครัดตลอดมาสม่ำเสมอ มีความอุตสาหะ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต และให้ความสดวกแก่หน่วยราชการ ให้ความเป็นธรรม ความสงเคราะห์ และมีความเมตตาต่อประชาชนที่มาติดต่องานในหน้าที่โดยมิชักช้าด้วยมรรยาทอันดีงาม เป็นผู้ปฏิบัติงานเพื่อหวังเจริญก้าวหน้าทางราชการโดยสนใจ และค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันกับเหตุการณ์ มีความสามารถในการบริหารงานในหน้าที่ ผบ. กอง ฯ ได้ดีเด่นเหมาะสมทั้งการประสิทธิ์ประสาทความรู้ การควบคุมดูแลงานผู้ใต้บังคับบัญชา และการเป็นอยู่ของตำรวจแต่ละครอบครัวผ่านมาด้วยความเรียบร้อย ผลงานจึงได้รับทั้งปริมาณและคุณภาพ โดยไม่มีการขาดตกบกพร่อง

นอกนี้ยังได้ร่วมมือบริหารงานเกี่ยวกับกรณีย์ทางด้านชายแดน ซึ่งเขตท้องที่สภ.อ. เมืองตราด จว. ตราด อันเป็นตัวเมืองที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชา ทางด้านทิศตะวันออก และปัจจุบันนี้ประเทศไทยไม่เป็นที่ไว้วางใจแก่ประเทศข้างเคียง โดยฉะเพาะประเทศกัมพูชาได้มีการตัดสัมพันธไมตรีกับประเทศไทยโดยเด็ดขาด จึงต้องเพิ่มการระมัดระวังต่อเหตุการณ์เหล่านี้

เป็นประการสำคัญ โดยที่ พ.ต.ต. กิตติ ได้ร่วมมือประสานงานกับข้าพเจ้าตลอดมาอย่างเข้มแข็ง จนข้าพเจ้าเห็นว่า พ.ต.ต. กิตติ ผู้นี้ เป็นกำลังสำคัญคนหนึ่งของการปกครองป้องกันและปราบปรามในเขตท้องที่ สภ.อ. เมืองตราด จว. ตราด เป็นผู้มีไหวพริบเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ผลดียิ่งสำเร็จลุล่วงนับว่าเป็นผู้ที่ควรได้รับบำเหน็จ ความชอบประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๕ (งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๖) เป็นผลตอบแทนพิเศษ.

(ลงชื่อ) **พ.ต.ท. ยุทธ อรรถศาสตร์**

ผู้กำกับการตำรวจภูธร จังหวัดตราด

๒๘ ก.พ. ๒๕๐๕

นอกจากนี้ยังมีบันทึกรับรองของนายอำเภอเมืองตราด สนับสนุนการปฏิบัติงานของ พ.ต.ต. กิตติ ดังต่อไปนี้ –

"ข้าพเจ้าได้พิจารณาการปฏิบัติงานของ พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ผบ. กอง ฯ ผู้นี้แล้ว เห็นว่าเป็นผู้มีสมรรถภาพเข้มแข็ง และมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่สมกับตำแหน่งเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในด้านการสอบสวนคดีอาญา ข้าพเจ้าต้องอาศัยเป็นหัวเรี่ยวหัวแรง ต้องรับผิดชอบคดีอาญาทุกคดี เหน็ดเหนื่อยตรากตรำ ข้าพเจ้าได้สังเกตโดยใกล้ชิดตลอดมา ปรากฏว่า พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ผบ. กอง ฯ ต้องหอบคดี (สำนวน) ไปทำที่บ้านเป็นประจำ จนถึงพูดได้ว่า "มีการบ้าน" และเมื่อมีคดีอุกฉกรรจ์หรือคดีสำคัญเกิดขึ้น ก็เอาใจใส่ปฏิบัติงานกับข้าพเจ้าได้ผลดีทุกคดี และการติดต่อประสานงานกับหน่วยราชการอื่นก็เป็นที่เข้าใจกันดี พอใจข้าพเจ้ามาก ในฐานะที่ได้ปฏิบัติงานทั้งกลางวันกลางคืน เหน็ดเหนื่อยมาก โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยหรือประโยชน์ส่วนตัว ทั้งทำงานมาด้วยความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับการสอบสวนคดีอาญาในรอบปีนี้ ได้ทำการสอบสวนด้วยตนเองรวม ๓๐๗ คดี ไม่มีคดีคั่งค้างซึ่งเป็นผลดีแก่ทางราชการ และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นายตำรวจอื่นได้ เห็นควรได้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีย์พิเศษเกินกว่า ๑ ขั้น..............."

(ลงชื่อ) **มนัส เจริญประสิทธิ์**

(นายมนัส เจริญประสิทธิ์)

นายอำเภอเอก อำเภอเมืองตราด

มีหมายเหตุต่อท้ายว่า "ข้าพเจ้าขอรับรองด้วยเกียรติอย่างจริงใจว่าขั้นเงินเดือนให้สำหรับ พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน สองขั้นไม่แพงเลย สำหรับบุคคลที่ทำงานได้อย่าง พ.ต.ต. กิตติ ฯ

มนัส เจริญประสิทธิ์

(นายมนัส เจริญประสิทธิ์)

ท่านผู้อ่านคงเห็นได้จากหนังสือรับรองของทางการทหารและตำรวจ ข้างต้นแล้วว่า พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ได้ตั้งใจทำราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งประกอบด้วยวิริยะอุตสาหะเพียงไร อีกประการหนึ่งไม่ว่า พ.ต.ต. กิตติ จะอยู่ที่ไหน ราษฎรและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีความนับถือรักใคร่ทุกแห่ง นอกจากพวกโสณทุจริตเท่านั้นที่ไม่พอใจ เพราะขัดต่อผลประโยชน์ของเขา จะเห็นได้จากหนังสือราษฎรอำเภอขลุงจังหวัดจันทบุรี ที่สนับสนุนการทำดีของ พ.ต.ต กิตติ ต่อไปนี้–

อำเภอขลุง จันทบุรี

๓ มกราคม ๒๔๙๙

เรียน ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี

พวกกระผมชาวอำเภอขลุง ได้ทราบข่าวอันไม่เป็นมงคลว่าได้มีบัตรสนเท่ห์ฉบับหนึ่งกราบเรียนไปยังท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยใช้นามในบัตรสนเท่ห์ฉบับนั้นว่า "ชาวอำเภอขลุง" กล่าวหาว่าท่านนายอำเภอและหัวหน้าสถานีฯ (คือ พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน เวลานั้นยังเป็น ร.ต.อ. หัวหน้าสถานีตำรวจภูธร อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี) ว่าข่มขี่ราษฎร หากินในทางใช้ให้ลูกน้องไปรีดเงินจากราษฎรนำมาแบ่งกันและมีผู้ตั้งบ่อนการพนันเถื่อน นำมาให้ท่านนายอำเภอ และหัวหน้าสถานีเป็นประจำวันทุกวันนั้น พวกกระผมชาวอำเภอขลุงผู้มีนามต่อไปนี้ ไม่มีส่วนรู้ส่วนเห็นในการเขียนบัตรสนเท่ห์ฉบับนั้นเลย พวกกระผมคิดว่าเป็นการกระทำของผู้มีจิตใจต่ำช้าหาศีลธรรมมิได้ เมื่อหาประโยชน์ไม่ถนัดเพราะถูกท่านนายอำเภอ และหัวหน้าสถานีกีดกันเสียก็โกรธ จึงกลั่นแกล้งเขียนบัตร

สนเท่ห์แล้วมาโยนบาปให้แก่ชาวอำเภอขลุง สำหรับชาวอำเภอขลุงนั้น นอกจากผู้ที่ทุจริตคิดมิชอบแล้วไม่มีใครเลยที่จะรับความเดือดร้อนจากท่านนายอำเภอและหัวหน้าสถานี เพราะทั้งสองท่านเป็นคนซื่อ ทำอะไรตรงไปตรงมา ผิดเป็นผิด ถูกเป็นถูก จึงมีแต่ผู้เคารพนับถือทั่ว ๆ ไปทุกตำบล เมื่อมีเรื่องเกิดขึ้นเช่นนี้ พวกกระผมเกรงว่าพระเดชพระคุณท่านจะเกิดการเข้าใจผิด และเชื่อตามบัตรสนเท่ห์ฉบับนั้น จึงเรียนมาให้พระเดชพระคุณท่านทราบว่าชาวอำเภอขลุงมิได้เขียนบัตรสนเท่ห์ และไม่มีใครเลยเดือดร้อนจากท่านทั้งสองแต่ประการใด หากพระเดชพระคุณท่านยังสงสัยอย่างใด กรุณาได้สอบถามพวกกระผมผู้มีนามข้างท้ายนี้ได้ทุกเวลาและขอได้กรุณาให้ท่านอยู่ปกครองอำเภอขลุงต่อไป

ด้วยความเคารพอย่างสูง

(ลงนาม) "ชาวอำเภอขลุงที่แท้จริง"

ตามบัญชีชื่อ ๕๐ ฉบับ และจำนวนคน ๒๓๕๗ คน สำเนาหนังสือข้างบนนี้ ส่งมากราบเรียน พณ ฯ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อทราบ

"ชาวอำเภอขลุงที่แท้จริง"

บัดนี้ พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ก็ได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว แม้ร่างกายจะสูญสลายตายจากไปแล้วก็ดี แต่คุณงามความดีมิได้สลายตามไป ยังคงปรากฏให้อนุชนได้ทราบทั่วกัน สมดังภาษิตประพันธ์ของสมเด็จกรมพระปรมานุชิตชิโนรส ซึ่งชาวไทยคงถือเป็นบทอมตะว่า

พฤษภกาสร อีกกุญชรอันปลดปลง
โททนต์เสน่งคง สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา

นอกจากราชการปรกติแล้ว พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ได้ช่วยทำงานพิเศษ ให้ประเทศชาติอีกหลายอย่างหลายครั้ง เช่น

(๑) เป็นเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยทางอากาศแขวง อ. พนมสารคาม จ.ว. ฉะเชิงเทรา ระหว่าง ๓ กรกฎาคม ๒๔๘๗ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๗

(๒) เป็นประธานกรรมการ การระวังภัยแขวง อ. พนมสารคาม จ.ว. ฉะเชิงเทรา ระหว่างวันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๘๘ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๘

(๓) เป็นกรรมการเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการทำสวนครัว และเลี้ยงสัตว์ประจำท้องที่ในเขตอำเภอแกลง จ.ว. ระยอง ตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๔๙๒

(๔) ได้รับพระราชทานยศให้เป็นนายหมวดโท กองอาสารักษาดินแดน ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๐๔

เหรียญตรา ที่ พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ได้รับคือ ๑. เหรียญเงินที่ระลึกบรมราชาภิเศกรัชกาลที่ ๗ ๒. เหรียญเงินที่ระลึกฉลองพระนครครบรอบ ๑๕๐ ปี ๓. เหรียญชัยสมรภูมิคราวพิพาทอินโดจีน ๔. เหรียญช่วยราชการภายในคราวสงครามมหาเอเซียบูรพา ๕. เหรียญบรมราชาภิเศก ร. ๘. ๖. เหรียญยี่สิบห้าพุทธศตวรรษ ๗. เหรียญจักรพรรดิมาลา ๘. เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย ๙. เบญจมาภรณ์ช้างเผือก

พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน เป็นคนใจคอกว้างขวาง น้ำใจดีมีเพื่อนฝูงมากมีกิริยาวาจาสุภาพอ่อนโยน ชอบบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น และชอบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เจือจานให้ปันแก่ผู้น้อยและญาติมิตรสหายอยู่เสมอ ดูเหมือนยิ่งแบ่งปันให้ผู้อื่นมีความสุขขึ้นเท่าใด ตัวก็ยิ่งสบายใจขึ้นเท่านั้น ฉะนั้นจึงเป็นที่นับถือรักใคร่ของญาติมิตรสหายและผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน สมดังพระพุทธนิพนธ์ที่กล่าวไว้ในสังคหวัตถุ ว่า ทาน ปิยวาจา อตฺถจริยา และ สมานตฺตา คือพร้อมที่จะแบ่งปันสิ่งของ ของตนที่มีอยู่ให้แก่ผู้อื่น คือแบ่งปันความสุขให้ผู้อื่นเท่าที่ควร มีวาจาปราศัยสุภาพอ่อนโยนไม่หยาบคาย กิริยายิ้มแย้มแจ่มใส วางตนสม่ำเสมอแก่คนทุกชั้นเหมือนกันหมด สมดังคำโบราณของไทยที่กล่าวเป็นกลอนไว้ว่า "ยิ้มแย้มแจ่มใส, พอใจสนทนา, วาจาไพเราะ, สงเคราะห์เอื้อเฟื้อ, ขาดเหลือให้ปัน,"

พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน เริ่มรู้สึกไม่สบายตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๐๖ โดยมีอาการกินไม่ได้ นอนไม่หลับ แรงน้อยถอยกำลังและหายใจไม่สดวก ได้ไปให้แพทย์ที่จังหวัดตราดตรวจก็ไม่พบสมุห์ฐานของโรคอันแน่นอน พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลจังหวัดตราดชั่วระยะหนึ่ง อาการก็ไม่ดีขึ้น นายแพทย์จึงแนะนำให้เข้ามารักษาตัวที่กรุงเทพฯ ครอบครัวของ พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน ได้พา พ.ต.ต. กิตติ มาให้แพทย์ตรวจและรักษาที่บ้านสวนฝั่งธนฯ เห็นอาการไม่กระเตื้องขึ้น จึงพาไปโรงพยาบาลศิริราชเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ นายแพทย์โรงพยาบาลศิริราชตรวจพบว่าเป็นโรคปอดอักเสบเรื้อรัง และไตไม่ทำงาน ได้ให้น้ำเกลือและอ็อกซิเจนอยู่หลายวัน อาการมีแต่ทรงกับทรุด ในที่สุดก็ถึงแก่กรรมโดยสงบไปในตอนเช้าวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๖ คำนวนอายุได้ ๕๙ ปี ๓ เดือน.

พระพณิชยสารวิเทศ

คำไว้อาลัย

๑ ธันวาคม ๒๕๐๖ เป็นวันคุณแม่และลูกต้องประสพกับความวิปโยคอย่างใหญ่หลวงนั่นคือการจากไปอย่างไม่มีวันกลับของคุณพ่อ อันเป็นการจากไปอย่างรวดเร็วโดยมิได้คาดฝัน ซึ่งเป็นผลให้คุณแม่และลูกต้องประสพกับความโศกศลดอย่างใหญ่ยิ่ง ถึงแม้จะเป็นการจากไปตามธรรมดาและตามพุทธศาสนาที่กล่าวว่า "สังขารย่อมไม่เที่ยง"

เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ ลูกได้รับแจ้งข่าวการเจ็บจากคุณแม่ว่าคุณพ่อป่วยหนักซึ่งลูกก็มิได้นิ่งนอนใจ จึงได้ออกเดินทางไปเพื่อนำท่านมารักษาตัวในกรุงเทพ ฯ จนกระทั่งต่อมา ในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ ท่านจึงได้รับการตรวจและรักษาตัวในโรงพยาบาลศิริราช ระยะแรกนายแพทย์ก็ไม่อาจลงความเห็นได้ว่าท่านป่วยเป็นโรคอะไร จึงเป็นการยากในการที่แพทย์จะเยียวยาได้ถูกและตรงกับสมุห์ฐานของโรคร้ายนั้นได้ จนกระทั่งต่อมาคณะแพทย์ได้ประชุมและลงความเห็นถึงปฐมเหตุแห่งการป่วยของท่านว่าเป็นโรคเกี่ยวกับปอด และได้พยายามเยียวยาทุกวิถีทางจนสุดความสามารถ แต่อาการของท่านกลับทรุดหนักลง จนกระทั่งถึงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๖ เวลา ๗.๒๐ น. ท่านก็จากคุณแม่และลูกไปด้วยอาการสงบ

ความดีของท่านที่ได้สร้างสมอบรมไว้ในขณะที่ท่านยังมีชีวิตอยู่นั้น ย่อมเป็นเครื่องพิสูจน์อยู่แล้วว่าท่านได้สร้างไว้แต่กรรมดี จะเห็นได้จากผลงานของท่านเมื่อครั้งรับราชการอยู่ในกรมตำรวจท่านเป็นบุคคลที่มีมานะ อดทน บากบั่น ไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยพยายามฝ่าฟันอุปสัคทุกวิถีทางในการที่จะนำให้ผลงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีถึงแม้ว่าท่านจะรู้สึกตัวว่าร่างกายของท่านได้ถูกโรคพยาธิเริ่มคุกคามขนาดหนัก คุณแม่และลูกขอร้องรบเร้าให้เข้ามารักษาตัวในกรุงเทพ ฯ ท่านก็ยังปฏิเสธเพราะห่วงราชการมากกว่าความเจ็บไข้ของท่าน คือได้ผัดเพี้ยนว่าจะทำงานของทางราชการให้

เสร็จเสียก่อน แล้วจึงจะเข้ามารักษาตัว แสดงว่าเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ทำตนให้สมกับความต้องการของทางราชการจนเป็นที่รักใคร่ของผู้บังคับบัญชาและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาตลอดจนพ่อค้าประชาชนและญาติพี่น้อง ทั่วไป

การจากไปของท่านอย่างไม่มีวันกลับครั้งนี้ ย่อมเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาแล้วว่าลูกได้สูญเสียคุณพ่อผู้บังเกิดเกล้า เปรียบเหมือนขาดร่มโพธิ์ร่มไทรไปและเป็นสิ่งที่เหนือค่าอันจะหาสิ่งอื่นใดมาทดแทนได้ เป็นผลให้คุณแม่และลูกพร้อมด้วยครอบครัวต้องประสพกับความวิปโยคอย่างใหญ่ยิ่ง ซึ่งไม่อาจหาสิ่งอื่นใดมาเปรียบได้ ถึงแม้ร่างกายของท่านจะจากไป แต่ท่านก็ยังทิ้งคุณงามความดีไว้ให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ ฉะนั้นด้วยกุศลผลบุญราศี และประกอบด้วยกรรมดีที่ท่านได้สร้างไว้ในปัจจุบันชาติ คุณแม่และลูกขอตั้งสัตยาธิษฐานให้ผลบุญอันนั้น จงนำวิญญาณของคุณพ่อไปสู่สุขคติในสัมปรายภพ เทอญ ฯ

จากลูก.........

อาลัยวากย์

ยอหัตถเหนือเกล้า อุระเศร้าระทมตรม
สุดหักณอารมณ์ ผิวสมกะผู้มรณ์
โพธิ์ไทรปะปกบ้อง ภยผองทิพากร
หลุดรากระล้มรอน ระเนนาดระเอนโอน
สิงขรยะเหยียดหยัด วายุพัดเผดียงโดน
น้ำเซาะกระทั่งโคน ระกะร่อยจนทำลาย
ชลธารปะเปี่ยมใส นรใดบ่ทุกข์กาย
ขอดขันทะลายกลาย ระกะลบเพราะ ทรายโหรม
อัคคีสิคุณเหลือ เอนกเอื้อธุระลม
เพ่งพิศนิยมชม ดลดับกะกับกราน
พิรุณยามหลั่ง พะพรูพรั่งยะเย็นมาน
ติณชาติระบัดบาน จะสยบเพราะฝนเขา
วายุพะพานพัด ศิรวัฒน์สุลำเพา
เหน็ดเหนื่อยสิกลับเบา ขณะนี้จะกลับผัน
พุทธองค์ทรงตรัส กลวัฏฏสงสาร
กรรมดีจะบรรดาล จะปะสุขประสบดี
นาม "กิตติ" คุณพ่อ ธุระก่อแต่กรรมดี
มิเคยยะยำยี ระกะทุกข์กะเกิดใคร
กอปร์การการุณจิต มนคิดก่อการไกล
ต่องานระเรื่อยไป มิจะเกรงกะภัยพาน
งานราษฎร์กะงานรัฐ ทุรขัดฤกันดาร
บุกบั่นมิทิ้งงาน นรทั่วก็ขัวชม

ใครทุกข์ฤาป่วยไข้
ตลไปฤทัยตรม
ใครสุขปะอารมณ์
ปีตะค่อยพลอยยินดี
ชีพราหมณ์พระภิกษุ
ธุระลุเอ่ยพจี
คำเดียวว่ายินดี
และกะร่วมณการบุญ
บัดนี้ชีพิตลับ
นรนับจะอาดูร
เฉกฟ้าจะสิ้นสูริย์
พระพิรุณละนภา
อัคคีละจากกราน
ชลธารละติรา
โพธิไทรสิมรณา
ไศลยาละโลกลาน
วายุมิพัดกลับ
ละลาลับอุราราน
อันเชิญณวิญญาณ
ลุสถิตย์พิมานเทอญ ฯ

อนุโมทนากถา

เมื่อเจ้าภาพกำหนดวันเวลาและสถานที่บำเพ็ญกุศลลัทธิ ทางพุทธศาสนา ในงานพระราชทานเพลิงศพ พ.ต.ต. กิตติ มนธาตุผลิน แน่นอนแล้ว ได้มาคำนึงถึงสิ่งของที่จะเป็นปฏิการแก่บรรดาท่านที่มีจิตต์เมตตากรุณามาร่วมในงานพระราชทานเพลิงศพคราวนี้ เห็นว่าไม่มีอะไรที่จะเหมาะสมเท่ากับหนังสือ เจ้าภาพจึงตกลงใจพิมพ์หนังสือเป็นบรรณาการ

ก่อนหน้าวันงานพระราชทาน เพลิง ศพ อาตมา ได้ รับ ทราบ จาก พระ มหาบรรยงค์ เขมาภิรโต วัดหนัง ผู้คุ้นเคยกัน และเป็นที่เคารพนับถือของคุณเพงสธร มนธาตุผลิน และครอบครัวนี้เป็นอย่างมาก โดยกล่าวปรารภว่าเจ้าภาพใคร่จะขอเรื่องบทความเกี่ยวแก่ธรรมสมทบพิมพ์เป็นรูปเล่มหนังสือ ให้เหมาะสมแก่งาน โดยสมบูรณ์เล่ม เมื่ออาตมาได้รับขอความร่วมมือจากพระมหาบรรยงค์ ตามเจตนาของเจ้าภาพก็เต็มใจจัดหาเรื่องบทความให้คิดว่าเรื่องที่จัดหามาให้เจ้าภาพพอใจจะพิมพ์นั้นคงไม่สู้ยากนัก แต่หนักใจว่าเรื่องจัดพิมพ์ให้ท่านผู้อ่านพอใจทุกท่านนั้นสิ เป็นสิ่งทำได้ยาก ถึงอย่างไรก็ยังมีความหวังอยู่ว่า ผลประโยชน์และค่าของหนังสือเล่มนี้ผู้ได้รับแจกและอ่านย่อมได้รับไม่มากก็น้อยตกลงใจค้นหนังสือเรื่องที่เห็นว่าเหมาะสมแก่งานคือเรื่อง "ความตาย" และ "ความอาฆาฏ" ของนายกมล มลิทอง สมัยดำรงสมณเพศเป็นเปรียญ ๕ ประโยค ทั้งนี้ได้ให้เจ้าภาพอ่านดูมีความพอใจทั้งสองเรื่อง เพราะเป็นเรื่องที่ทุกคนหลีกเลี่ยงหนีไม่พ้น จุดหมายของความปรารถนาหรือไม่ปรารถนาสิ้นสุดปลายทางด้วย "ความตาย" ทุกผู้ทุกนาม

ด้วยกุศลเจตนาและอำนาจกตัญญูกตเวทิตาธรรมของท่านเจ้าภาพทั้งที่เป็นส่วนอามิสทาน และธรรมทานที่บำเพ็ญให้เป็นไปในบุพการีชนผู้วายชนม์ไปแล้วและบำเพ็ญอยู่ในขณะนี้ จงประมวลเป็นพลวปัจจัยส่งผลให้ท่านผู้เป็นบุพการีชนได้ข้าถึงซึ่งประโยชน์สุขในคติภพนั้น ๆ ทุกประการ.

พระครูพิศาลสุตาคม
วัดหนัง ธนบุรี

๑๐ มีนาคม ๒๕๐๗

สารบาญ

ความตาย .... นายกมล มลิทอง หน้า ๑

ความอาฆาฏ .... นายกมล มลิทอง ,, ๕

บุญ–บาป .... ครูเทพ ,, ๗

รุกเงียบ .... พ.ส.ว. ,, ๑๑

อย่า–ต้อง .... ช. อิสสรานนท์ ,, ๒๓

ปัจฉิมลิขิต .... ,, ๒๘

ความตาย

นิกรชนกลัวความตาย เสมือนหนึ่งเด็กรู้สึกหวาดกลัวการอยู่ในที่มืด ด้วยที่มืดแลไม่เห็นอะไร เด็กจึงมีความสงสัยนัก คนกลัวความตายก็คล้ายกันเพราะเป็นที่สงสัยอยู่ว่าตายแล้วจะเป็นอย่างไร จะไปที่ไหน ด้วยเชื่อกันมากว่า วิญญาณหรือความรู้สึกว่าเป็นตัวของตนไม่มีดับประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง เช่นกับเด็กที่ได้ยินได้ฟังนิยายอันน่ากลัวฉันใด บุคคลธรรมดาก็รู้สึกกลัวความตายเมื่อได้เห็นได้รู้ฉันนั้น จึงมีภาษิตบทหนึ่งว่า รักอะไรไม่เท่ารักชีวิต กลัวอะไรไม่เท่ากลัวความตาย ถ้าจะพูดว่าคนเรากลัวความตาย เพราะอยากมีชีวิตอยู่ ก็เหตุใดเล่าจึงอยากมีชีวิต? ไม่ใช่เพราะมีความรักประชาคมและความเป็นห่วงดอกหรือ ?

บางคนคิดว่าถ้าเรามัวแต่คิดถึงความตายอยู่เสมอก็เป็นอันหมดความอยากอยู่ เพราะทำให้ท้อใจนั้นก็เป็นความจริงอยู่บ้าง แต่การคำนึงถึงความตายบุญและบาปเป็นสิ่งที่น่าปฏิบัติอยู่บ้างในบางเวลา ด้วยว่าคนเราจะมีวิญญาณหรือไม่? ตายแล้วจะไปไหน ทำความดีจะได้อย่างใด และทำชั่วจะมีผลประการใด หรือว่าตายแล้วร่างกายกลายเป็นธาตุต่าง ๆ ที่ผสมตัวบุคคลดังที่เราเห็นปรากฏอยู่แต่เพียงเท่านั้น อะไรต่ออะไรเหล่านี้ เป็นสิ่งที่น่าคิดทั้งนั้นด้วยเหตุเป็นที่น่าสงสัยนัก ในอันที่จะพูดตามหลักที่เห็นได้ว่าการทำดีหรือทำชั่วนั้น คุณและโทษปรากฏในเมื่อเรามีชีวิตอยู่นี้เอง หมายความว่าใครทำดีผลปรากฏในโลกผู้นั้นมีหน้ามีตาเป็นที่นับถือของคนทั้งหลาย ผู้นั้นได้รับความสุข ใครทำชั่วก็ได้รับโทษต่าง ๆ เช่น ถูกติดคุกติดตราง นี้พูดถึงแต่เฉพาะในประชาคมที่เจริญจริง ๆ แต่โลกเรายังมิเจริญถึงขีดนั้น ที่มนุษย์จะรู้จักผิดชอบกันทุกคนด้วยว่า บางคนทำผิด แต่ไม่มีใครรู้หรือไม่มีกฎหมายลงโทษ ความผิดก็ไม่เกิดขึ้นและผู้ทำผิดนั้นไม่ได้รับโทษเลย เขาผู้นั้นอาจนึกว่าเขาไม่ได้ทำผิดเลยก็ได้ ยกตัวอย่างเช่นว่าการบ้วนน้ำลายในสถานที่ที่มีชุมนุมชนมาก แต่ไหนแต่ไรมาทั่วทุกประเทศ การทำเช่นนี้ไม่มีใครนึกว่าเป็นการกระทำผิด แต่ครั้นบางประเทศที่เจริญด้วยวิทยาศาสตร์ รู้ปรากฏแน่แท้ว่า ในน้ำลายของบุคคลบางคนนั้นมีตัวจุลินทรีย์ร้ายแรง ที่เราเรียกว่าตัวฝีในท้องอยู่เป็นอันมาก และเมื่อมีน้ำลายหรือเสลดที่มีตัวชนิดนี้อยู่ตามที่ชุมนุมชนสัญจรไปมา ย่อมปลิว

ตามฝุ่นเข้าทางอวัยวะของคนที่มิได้เป็นฝีในท้องเกิดเป็นฝีขึ้นเสียชีวิตด้วยโรคนี้ได้อย่างง่ายดาย จึงรู้ว่าการถ่มน้ำลายหรือเสลดในที่ชุมนุมชนนั้นเป็นความผิดต่อประชาคม แต่ความผิดนี้ใครจะรู้ ไม่รู้แต่ก่อนวิทยาศาสตร์เจริญก็ดี แต่ต้องเป็นความผิดอยู่นั่นเอง เพราะผู้ถ่มน้ำลายซึ่งมีตัวจุลทรีย์นั้น จะเจตนาหรือไม่ก็ตาม ได้ทำลายชีวิตมนุษย์โดยทางอ้อม ก็เมื่อแต่ก่อนไม่มีกฎหมายลงโทษ และในประชาคมบางแห่งก็ยังไม่มีกฎหมายลงโทษ ก็ใครเล่าจะเป็นผู้ลงโทษ ? คนที่ทำความดีก็เช่นเดียวกัน บางคนก็ไม่มีความชอบ ก็เมื่อไรจะได้รับผลตอบแทน นี่พูดสำหรับคนที่ไม่รู้ว่าทำชอบหรือมิชอบ สำหรับคนที่รู้ คุณโทษตอบแทนก็อยู่ที่ใจ ด้วยเหตุผลที่ใจสุขและมีสุข ด้วยการกระทำดีนั้น แม้จะไม่ได้รับผลตอบแทน ใจก็สบายโดยที่ได้ทำความดีไว้นั้น เหตุฉะนี้ ถ้าคิดถึงความตายอยู่บ้างอาจน้อมดวงจิตต์ให้ทำชอบจะได้ผ่องแผ้วยินดี

ท่านคงจะได้อ่านหนังสือบางเรื่อง หรือฟังเทศน์ว่าด้วยเรื่องกระทำดวงจิตต์ให้ดับเสียได้ซึ่งอาวรณ์ซึ่งกล่าวว่ามนุษย์ควรจะใคร่ครวญด้วยตนเองว่าความเจ็บปวดนั้นเป็นอย่างไร ถ้าเราจะถูกบานประตู หรือหน้าต่างบีบเอาปลายนิ้ว หรือจะมีผู้อื่นเอาค้อนเหล็กมาทุบปลายนิ้วเราจะรู้สึกเจ็บปวดเพียงไร และเนื่องจากความเจ็บปวดซึ่งเกิดแต่การณ์นี้แหละ จงใคร่ครวญต่อไปว่าความเจ็บปวดในขณะสิ้นใจตายนั้นจะร้ายแรงเพียงใด เมื่ออวัยวะต่าง ๆ จะดับนั้นคงจะเจ็บยิ่งกว่าบานประตูบีบเป็นแน่ ถึงกระนั้นก็ดีบางคราวผู้จะวายชนม์ไม่รู้สึกเจ็บปวดเท่ากับถูกทัณฑกรรมก็มี เพราะอวัยวะบางส่วนแตกดับได้รวดเร็วไม่ทันจะรู้สึกเจ็บ เช่นกับหัวใจเป็นต้น เมื่อถูกยิงที่หัวใจอาจตายทันทีก่อนรู้สึกเจ็บก็เป็นได้

ถ้าพิเคราะห์ให้ลึกซึ้ง ความตายเป็นสิ่งที่ไม่น่ากลัวเลย ด้วยเหตุว่า แม้โลกจะเจริญไปด้วยวิทยาศาสตร์อย่างใดประการใด ก็ตามย่อมจะป้องกันความตายไม่ได้เลย มีเกิดแล้วต้องมีตาย ช้าหรือเร็วเท่านั้น คนไหนรักษาตัวดีหน่อยก็อยู่นาน คนไหนรักษาตัวไม่ดีก็อายุสั้นเป็นของธรรมดาไม่น่ากลัว

คนธรรมดาที่กลัวตายด้วยเหตุได้เห็นหรือรู้ปวัตน์แห่งความตายซึ่งดูน่ากลัว น่าสยดสยองและหน้าเศร้าใจ ผู้กำลังจะขาดใจร้องครวญครางมีอาการชักดิ้นและมีหน้าตาปราศจากโลหิต ครั้นเมื่อดับจิตต์แล้วก็มีญาติมิตรแสดงปริเวทนาการต่าง ๆ เช่นร้องไห้คร่ำครวญโหย

หวลละห้อย ซึ่งทำให้ดวงจิตต์ของผู้ที่ได้ฟังได้เห็น แห้งเหี่ยว หดหู่รู้สึกกลัวเกรงความตายยิ่งนัก และบ้านช่องเงียบเหงา จะแลไปทางไหนก็เยือกเย็นเห็นแต่คนนุ่งผ้าดำ แสดงอาการไว้ทุกข์ทั่วหน้า และระเบียบการจัดแจงศพเก็บศพพระสวดหรืออะไรเหล่านี้ ดูวังเวงสงัดทำให้ผู้เห็นรู้สึกความตายนั้นหงอยเงียบน่ากลัว

ควรจดจำไว้อย่างหนึ่งว่า ไม่มีสิ่งใด ๆ ทั้งหมดที่จะทำให้ปุถุชนหมดกลัวความตายได้นอกจากจะมีเหตุการณ์เหล่านี้ คือความพยาบาทอันแรงกล้า ๑ ความรักอันฉุนเฉียว ๑ ความอยากได้เกียรติยศเกียรติศักดิ์ ๑ ความทุกข์ร้อนอันเหลือล้น ๑ ความกลัวจนเหลือเกิน ๑ เหล่านี้ซึ่งทำให้บุคคลต้องการตายเสียซ้ำ

เรื่องที่บุคคลไม่กลัวความตายนี้ปรากฏอยู่หลายราย เช่นกับเมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้ากรุงญี่ปุ่น เมอิยิ สวรรคตเมื่อ ค.ศ. ๑๙๓๒ นายพลเอกโนกิกับภรรยาได้ฆ่าตัวตายไปด้วยความรักและความเศร้า เวลานี้เคหะสถานที่อยู่ของนายพลผู้นี้เป็นที่ปูชนียสถานแห่งหนึ่งที่ญี่ปุ่นนับถือกันมากเป็นตัวอย่างสอนกันอยู่ในโรงเรียนเสมอ

เมื่อครั้งแผ่นดินกรุงเก่าพระศรีสุริโยทัยได้เอาชีวิตแลกชีวิตของพระราชสวามีในท่ามกลางศึกเป็นตัวอย่างความรักอีกชิ้นหนึ่ง

คนจีนในกรุงเทพ ฯ และอื่น ๆ ปรากฏบ่อย ๆ ว่าฆ่าตัวตายด้วยความทุกข์ แต่ผู้ที่ฆ่าตัวด้วยความทุกข์นี้เป็นคนอ่อนและอับปัญญาเต็มที

เสเนคาซึ่งอยู่ในสมัยต้นคริสตศักราชได้กล่าวไว้น่าฟังว่า ขอให้คำนึงดูว่าเราได้ทำการชนิดเดียวอยู่นี้เป็นเวลานานเท่าใด ใช่แต่คนกล้าหาญหรือคนสิ้นคิดจะไม่กลัวตายเท่านั้น คนที่ได้รับความสำราญเนื่องจากไม่มีอะไรจะทำหรือมีงานแต่ชนิดเดียวทำอยู่เสมอไป ก็อยากตายเหมือนกัน

คำกล่าวของเสเนคานี้ มีเค้าแห่งความจริงอยู่บ้างเพราะความเบื่อหน่ายซึ่งบังเกิดขึ้นแต่ตนเองเป็นอาจิณต์แล้ว ความประสงค์จะอยู่ในโลกย่อมน้อยลงเป็นลำดับ

อนึ่ง สุภาพชนมีความคิดสูงบางคนซึ่งกำลังอยู่ในห้วงแห่งมรณะภัย อาการกิริยาหรือใจคอของเขาหาได้เปลี่ยนแปลงไปจากอาการปกติแต่เล็กน้อยไม่ เขามีธรรมอันประเสริฐ

รู้ว่าถึงเวลาแล้วเลี่ยงไม่พ้น และยังพูดจาสั่งเสียญาติมิตรได้เป็นปกติ ความตายเป็นของธรรมดาเสมือนการปฏิสนธิปรากฏตามธรรมชาติของโลก สิ่งใดที่เกิดมานานย่อมไปให้ใหม่มาแทน เมื่อเวลาทารกคลอดจากครรภ์มารดา อาจมีความเจ็บปวดเท่ากับคนจะตาย ฉนั้นจึงไม่น่ากลัวความตายเลย

คนใดคนหนึ่งซึ่งตายลงในระหว่างแสวงหาความดีความชอบธรรม ให้แก่โลกแล้วด้วยความรู้สึกปลาบปลื้มว่าตัวของตัวได้เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์นั้น ย่อมบรรเทาความเจ็บปวดได้เป็นอย่างดี ฉนั้นคนประพฤติดีจึงกล้า คนชั่วจึงขลาด

อนึ่ง ชนผู้ปฏิบัติกิจการอันยังความดีให้แก่ปวงมนุษย์ จนเป็นผลสำเร็จลุล่วงไปสมดังคาดหมายและมโนรถ ย่อมมีความยินดีจะตายเสมอ เมื่อถึงเวลา

บุคคลที่ยังมีชีวิตอยู่ในโลก หากว่ายังประพฤติแต่ความดีอันเป็นประโยชน์ต่อคนอื่น ๆ นอกจากตัวของตัวแล้ว แม้จะมีความยุติธรรมทำประโยชน์ให้แก่คนอื่น ๆ มาแล้วมากมายก็ยังไม่วายจะมีคนอิจฉา แต่เมื่อมนุษย์ผู้นั้นได้ดับจิตต์ลงไปแล้วอิจฉาจารย่อมดับลงไปด้วย ความดีของเขาแต่เท่านั้น ก็จะเด่นกระจายเผยแผ่ไป อนุสาวรีย์ทั้งหลายก็จะมีแต่สรรเสริญเยินยอมาทว่ามนุษย์บางคนจะมีความดีความชั่วระคนกันอยู่บ้างก็ดี เมื่อชีวิตแตกดับแล้ว เฉพาะความดีที่เขาได้ทำมาจะกระจายเผยแผ่ไพศาล ผู้ที่รับความอุดหนุน หรือความเอื้อเฟื้อเจือจานจากผู้วายชนม์ ก็จะหวลระลึกถึงความดีของเขา และสรรเสริญเยินยอไปต่าง ๆ นา ๆ ดังภาษิตอยู่บทหนึ่งว่า เมื่อบุคคลหนึ่งแตกดับมลายแล้ว จริยาวัตร์อันงามเลิศของเขาที่ผ่านมาแล้วจะเป็นที่ระลึกอันเคารพบูชาของคนทั่วไป

เมื่อพิจารณาใคร่ครวญดูให้ถี่ถ้วน คนเรานี้ตายและร่างกายย่อมแปรไปตามเหตุตามผลจริง แต่ผู้ที่มีบุตรหลานสืบตระกูลต่อ ๆ กันอยู่เสมอนั้นหาตายไม่ คือส่วนหนึ่งส่วนใดของบิดาหรือมารดาย่อมปรากฏอยู่เสมอ ไม่หน้าตาก็มือเท้า รูปร่างเหมือนกันบ้าง นิสสัยใจคอเหมือนกันบ้าง เป็นการต่อเนื่องกันไป แต่ผู้ที่ไม่มีบุตรสืบตระกูลนั้น ย่อมศูนย์ไป

ความอาฆาฏ

ความอาฆาฏ เป็นยุติธรรมชนิดหนึ่ง ซึ่งบังเกิดขึ้นแก่คนอับปัญญา แต่ก็เป็นของธรรมดา ในสันดานของมนุษย์ซึ่งเมื่อได้รับความเจ็บแค้นก็ย่อมจะแสวงหาหนทางทดแทนการเจ็บแค้นซึ่งได้รับนั้นจนได้ ต่อเมื่อสมความปรารถนาแล้วความอาฆาฏนั้นจึงคลายลง เมื่อครั้งโลกยังไม่เจริญการทำแก้แค้นด้วยตนเอง เป็นประเพณีนิยมเสียด้วยซ้ำ ถ้าคนใดถูกทำ-ร้ายและไม่แก้แค้นแล้ว คนอื่น ๆ เห็นว่าเป็นคนขลาด ฉะนั้นจึงมีการรบราฆ่าฟันกันระหว่างบุคคลหรือระหว่างคณะหรือระหว่างตระกูลเป็นเนืองนิจ ต่อมาเมื่อมนุษย์มีความเจริญด้วยความคิดเห็นว่าจะปล่อยให้ประเพณีนี้คงอยู่อีกสืบไป จะ เป็น การ ขวาง ต่อ การ ก้าวหน้า แห่งความเจริญยิ่งนัก จึงรวบรวมหมู่คณะหรือตระกูลให้อยู่ในความปกครองของผู้มีอำนาจมากที่สุดที่สามารถมีกำลังควบคุมหมู่คณะ และตระกูลต่าง ๆ นั้นได้และมีการออกบทบัญญัติกำหนดโทษผู้กระทำผิดต่อประชาคมไว้เป็นบรรทัดฐาน เพื่อแก้แค้นทดแทนผู้ถูกกระทำ เมื่อมีกฎ-หมายบังคับอยู่แล้ว ผู้ถูก กระทำ จะทำการแก้แค้น ด้วยตนเองก็เป็นการผิดด้วยอีกผู้หนึ่ง ฉะนั้นกฎหมายเหล่านี้ จึงเป็นบังเหียนเหนี่ยวรั้งความปรารถนาของผู้ถูกกระทำนั้นได้ดี ด้วยอำนาจแห่งกฎหมายนี้ความอาฆาฏจองเวรย่อมลดน้อยถอยลงไปได้บ้าง

จริงอยู่ผู้สร้างเวร ได้กระทำผิด ร้าย เป็น ส่วน อาชญา หรือ ส่วน แพ่ง ซึ่งตัวบทกฎหมายทำโทษให้แล้ว ผู้ที่ถูกประทุษร้ายย่อมไม่คิดแก้แค้นทดแทนด้วยพละตนเอง แต่เมื่อผู้สร้างเวรคิดร้ายหรือทำทารุณกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นความผิดต่อประชาคมที่เจริญ และกฎหมายไม่มีข้อทำโทษให้เล่า ? ผู้ถูกกระทำจะมีทางได้รับความยุติธรรมได้ประการใด ๆ เขาผู้ถูกกระทำอาจคิดถอยหลังเข้าคลองไปหาประเพณีโบราณ คือคิดแก้แค้นด้วยตนเองก็ได้ความคิดซึ่งอาจมีขึ้นได้เช่นนี้ย่อมดับกันเสียด้วยธรรม

ความอาฆาฏจองเวรนี้ มาท ว่า จะ ได้ กระ ทำการ แก้แค้น ทดแทน ได้สม ความปรารถนาแล้วก็ดี แต่ก็ไม่เป็นประโยชน์กับผู้จองเวรเลย นอกจากจะได้รับความเสมอภาคกล่าวคือได้รับความพอใจในการที่ได้ทำทดแทนศัตรูให้สมกับความเจ็บปวดที่ตนได้รับ แต่เมื่อได้ทำความเจ็บปวดแก่ศัตรูเหมือนกับที่ได้ทำกับตนแล้วก็ดี หาทำให้ความเจ็บปวดที่ตนได้รับ

นั้นหายไม่ เป็นแต่ได้รับความเสมอภาคเท่านั้น เสมอเหมือนสาดน้ำรดกันย่อมต้องเปียกด้วยกันทั้งสองฝ่าย สมมติว่าเขาควักดวงตาเราออกเสียข้างหนึ่ง เราก็ได้ควักดวงตาของเขาออกเสียได้ข้างหนึ่งเหมือนกัน ซึ่งเป็นการหายกันไปต่างฝ่ายต่างไม่ได้เปรียบเสียเปรียบต่อกันด้วยตาบอดทั้งสองฝ่าย แต่ควรระลึกว่า การที่เราได้ควักดวงตาของเขาออกเสียนั้น ดวงตาของเราที่ได้ถูกควักออกแล้ว จะกลับเต็มบริบูรณ์ดังเก่าละหรือ ? เปล่าทั้งสิ้น ตาเราคงบอดอยู่นั่นเอง ก็ฉะนี้การอาฆาตแก้แค้นกันในทำนองนี้ จึงเป็นแต่ของสามัญ ถ้าระงับเสียได้แล้วเป็นดีเลิศประเสริฐสุด ดังมีภาษิตบทหนึ่งกล่าวไว้ว่า ภาระของผู้เป็นประมุข คือการยกโทษให้แก่ผู้กระทำผิด

ด้วยว่าสิ่งใดที่เกิดขึ้นแล้ว ของสิ่งนั้น คือเฉพาะสิ่งนั้นจะกลับเกิดขึ้นอีกไม่ได้ ยกตัวอย่างเช่น ผลมะปรางค์ซึ่งได้ถูกกลืนลงไปในท้องแล้วผลหนึ่งมะปรางค์ผลที่ถูกกลืนจะในท้องนั้น จะเป็นผลมะปรางค์ที่ยังมิได้ถูกกลืนอีกไม่ได้เป็นอันขาด ฉันใดก็ดี เมื่อนาย ก ถูกนาย ข ตีหัวแตก แม้นาย ก จะทำต่อนาย ข ประการใด ๆ ก็ตาม หัวนาย ก ก็หาเป็นเช่นเดิมคือไม่ปรากฏว่านาย ข ได้ตีแตกแล้วครั้งหนึ่งเป็นแน่

คนเรามีกิจปฏิบัติพออยู่แล้ว สำหรับการปรัตยุบันและการในอนาคต ฉะนั้นไม่มีเวลาพอที่จะเอาเหตุการณ์อันไม่เป็นสาระมาคิดให้เป็นกังวล ความอาฆาตย่อมไม่เกิดขึ้นถ้าไม่คิดความหลัง

โสโลมอน ราชาแห่งชาวอิสเรลครั้งก่อนพุทธกาลได้กล่าวว่า บุคคลผู้ซึ่งยกโทษให้แก่ผู้อื่น, ผู้นั้นถึงแล้วซึ่งนิรัติชัยวัตร คนสมัยโบราณตั้งสามพันปีก่อนยังมีความคิดเป็นอุดมคติเช่นนี้ คนสมัยปรัตยุบันควรมีเช่นกัน

ไม่มีบุคคลใดจะได้กระทำผิด เพื่อต้องการแต่จะฉะเพาะทำผิดเท่าในการที่เขากระทำผิดก็เพื่อได้ประโยชน์หรือความสนุกหรืออย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อหวังผล ฉะนั้นเราจะไปโกรธผู้กระทำผิดต่อเราด้วยเหตุใด ในการที่เขารักตัวเขามากกว่าตัวเรา

ถ้าและบุคคลผู้ใดผู้หนึ่งกระทำผิดร้ายโดยมีสันดานชั่วประจำตัว ก็จงถือเสียว่ามันเป็นเสมือนหนึ่งหนามหรือเข็มหรือเสี้ยนไม่ต่าง ๆ ซึ่งขีดข่วนหรือตำให้เราได้รับความเจ็บปวด เพราะว่ามันทำอย่างอื่นไม่ได้นอกจากจะทำเช่นนั้น เราก็จะไปโกรธหรือพยาบาทมาด-ร้ายมันใย ควรแต่เมื่อเห็นมันใกล้เข้ามาก็หลีกเลี่ยงให้พ้น

บุญ – บาป

ของ ครูเทพ

คำนี้เป็นหัวใจของศาสนา ทุกศาสนาย่อมสอนให้ละบาปบำเพ็ญบุญ แต่ทำอย่างไรได้บุญและทำอย่างไรได้บาปนั้น ศาสนาต่าง ๆ ย่อมมีลัทธิวิธีสอนไปต่าง ๆ กัน ศาสนาที่สอนว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้างสิ่งทั้งปวง เป็นผู้บันดาลได้ทุกอย่างก็สอนให้อยู่ในโอวาทของพระเจ้า และตั้งจิตต์อธิฐานให้พระเจ้าโปรดอยู่เสมอ แต่พุทธศาสนาของเราสอนผิดจากศาสนานั้น ๆ พระพุทธเจ้าท่านสอนเราว่า มนุษย์จะได้บุญหรือได้บาป ก็เพราะการกระทำของตัว ไม่มีใครอื่นบันดาลให้ได้ กรรมคือการกระทำของตนเองนั่นแหละ จะพาตนให้ดีให้ชั่วคือใครทำดีก็ได้ดี ใครทำชั่วก็ได้ชั่ว ดังพระคาถาว่า กมฺ มุนา วตฺตตี โลโก สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม (ของตัว) ดังนี้

คำว่า "กรรม" นี้ เรามักเอามาใช้ในที่หมายความว่าบาปอีกอย่างหนึ่ง เช่นที่ใช้ว่าบาปกรรม เคราะห์กรรม กรรมของตน แต่ความหมายของกรรมตามคำสอนในพระศาสนาหมายเอาการกระทำ ซึ่งเป็นคำกลาง ๆ ดีก็ได้ชั่วก็ได้ ฝ่ายข้างดีเรียกกุศลกรรม คือ บุญ และฝ่ายข้างชั่วเรียกอกุศลกรรมคือบาป เพราะฉะนั้น "บุญ" ได้แก่การทำดี และ "บาป" ก็ได้แก่การทำชั่วนั่นเอง

การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วนี้ ดูเป็นการชัดเจนตามปกติเหลือเกิน เราเพาะเมล็ดมะม่วง ต้นงอกขึ้นมาก็ต้องเป็นต้นมะม่วง จะเป็นต้นอื่นไปไม่ได้ แต่แน่ทีเดียว กฎอาจมีข้อยกเว้นและปกติอาจมีที่ผิดปกติ เช่นเพาะมะม่วงอกร่อง แต่เราอาจได้ผลเป็นอกร่องกลายไปบ้างก็ได้ ดินฟ้าอากาศอาจทำความปรวนแปรให้แก่พืชผลที่เพาะปลูกได้ แต่เมล็ดมะม่วงก็ยังงอกขึ้นเป็นต้นมะม่วงอยู่นั่นเอง บางคนจะข้องใจว่า เราทำดีแท้ ๆ ไฉนกลับได้ทุกข์ ? ส่วนคนโน้นสิเขาทำชั่วเขากลับได้สุข ข้อนี้ท่านมีอธิบายไว้แจ่มแจ้งในกรรมกถาว่า กรรมจำแนกเป็น ๑๒ อย่าง ท่านให้ชื่อไว้ต่าง ๆ กันมีกัตตตาวาปนกรรมเป็นต้น และอโหสิกรรมเป็นที่สุดที่คนทำดีกลับได้ทุกข์หรือคนทำชั่วกลับได้สุขนั้นทุกข์หรือสุขอาจเป็นผลแห่งกรรมที่เขาได้กระทำ

ไว้ก่อนแล้วก็ได้ ความดีหรือความชั่วที่เขาทำหยกๆ หรือกำลังทำอยู่ ก็ย่อมต้องให้ผลวันหนึ่งเหมือนกัน เว้นแต่จะกลายเป็นอโหสิกรรมคือกรรมที่ยังตามส่งผลไม่ทัน เพราะอายุขัยของคนเรายังสั้นนัก

เรื่องกุศลกรรม อกุศลกรรม หรือการทำบุญทำบาป ทำดีทำชั่วนี้ วันหนึ่งข้าพเจ้าร่วมทางมาในรถไฟจากสถานีบ้านชะอำ กับ พระบรมวงศ์เธอกรมหมื่นวิวิธวรรณปรีชา เวลานั้นได้เกิดโจษกันขึ้นถึงมีผู้พบงูเห่าที่สถานีเมื่อคืนนั้น ข้าพเจ้าปรารภว่า ควรทำลายชีวิตงูพิษนั้น (หรือจับส่งไปให้สถานเสาวภาถ้าสามารถจับเป็นได้)

แต่ในกรมทรงเห็นว่าหาควรทำมันไม่ ข้าพเจ้าได้ทูลเหตุที่เห็นควรฆ่าว่าเป็นการตัดภัยแห่งมนุษย์ผู้อาจเคราะห์ร้ายและถูกมันกัดตาย เป็นการค้ากำไร คือยอมทำบาปส่วนน้อยที่ทำลายงูพิษ เพื่อให้เกิดบุญส่วนใหญ่ที่ช่วยป้องกันชีวิตมนุษย์ ในที่สุดการโต้แย้งของเราลงรอยกันได้ อย่างดีโดยยินยอมกันว่าท่านก็ถูก ข้าพเจ้าก็ถูก

ท่านถูกเพราะท่านอยู่ในฐานต้องปฏิบัติอุกฤษฐ์ธรรม เช่นนักพรตเพราะท่านเป็นเจ้านายที่ต้อง แทน พระองค์ พระมหากษัตริย์ในงานเกี่ยวกับศาสนา เช่น เปลี่ยนเครื่องทรงพระพุทธปฏิมากรแก้วมรกฏตามฤดูกาลเป็นต้น ท่านได้ขึ้นถึงฐานและหน้าที่เช่นนี้โดยมหาชนรับรองกันอยู่แล้วว่าท่านเป็นองค์สมณ ผู้ประพฤติอุกฤษฐ์ธรรมทำนองนักพรต และข้าพเจ้าถูกเพราะเพียงอุบาสกสามัญ แต่มีหน้าที่เกี่ยวทางการบ้านเมืองที่จะช่วยกันทนุบำรุงราษฎร การทำลายศัตรูของมนุษย์เช่นทำลายแมลงที่เป็นภัยให้แก่มนุษย์ แต่ละอย่างล้วนเพื่อความสุขของราษฎรทั้งนั้น

การยอมทำบาปส่วนน้อยเพื่อได้บุญส่วนมากของข้าพเจ้านี้ ในที่สุดในกรมก็ทรงยอมว่า ฐานและหน้าที่ของข้าพเจ้าให้ข้าพเจ้าต้องทำเช่นนั้น ถูกแล้วการทำบาปน้อยได้บุญมากเป็นการค้ากำไร และการยอมรับบาปเพื่อสาธารณประโยชน์เป็นคุณธรรมส่วนที่ยอมเสียสละดังนั้น การโต้แย้งเป็นความเห็นตรงกันข้ามในเรื่องควรฆ่างูเห่าตัวนั้นหรือไม่ ระหว่างพระองค์ท่านกับข้าพเจ้าบนรถไฟในวันนั้นเราจึงตกลงเห็นตรงกันได้ว่าเราต่างฝ่ายต่าง คิดถูกตามฐานหน้าที่ของเราแล้ว

การปฏิบัติธรรมโดยควรแก่ฐานะหรือพอเหมาะแก่ฐานะนี้พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญ และที่ตรงข้าม คือการปฏิบัติธรรมเกินฐานะหรือหย่อนกว่าฐานะ ทรงติเตียน ข้าพเจ้าจำ

ไม่ได้และอ้างไม่ถูกว่าพระพุทธวจนในข้อนี้ ปรากฏที่ไหน แต่ข้าพเจ้าได้เคยพบและจำติดใจเพราะมีเหตุผลน่าเลื่อมใสนัก คือว่าถ้าปฏิบัติธรรมสูงเกินหรือยิ่งกว่าฐานะ จะปฏิบัติได้อย่างไร? และถ้าปฏิบัติธรรมต่ำหรือหย่อนกว่าฐานะ จะรักษาฐานะไว้ได้อย่างไร ? อย่าดูอื่นไกล ถ้าชาวประมงไปวัด ฟังเทศน์และรับศีลในวันพระเมื่อเขาหยุดงานจับปลาเขาก็ปฏิบัติดีแล้ว หากเขาจะมักใหญ่ใฝ่สูงรับศีลทุกวัน เขาจะปฏิบัติหน้าที่ประมงของเขาได้อย่างไร ? ในที่สุดเขาต้องเลิกงานและต้องเสียอาชีพเป็นแน่แท้ อีกทางหนึ่ง ถ้าภิกษุหรือนักพรต ผู้มีหน้าที่สั่งสอนคนอื่น ไม่ประพฤติพรตพรหมจรรย์ อันเป็นธรรมชั้นอุกฤษฐ์ เหมาะแก่ฐานะเช่นนั้น คนทั้งหลายจะยอมบูชาและเชื่อถือหรือ ? จะมิพาให้เสื่อมศรัทธาหรือ ? คำสอนของผู้ปากอย่างหนึ่งทำอย่างหนึ่ง เช่นนั้นก็มีค่าเท่ากับคำสอนของผู้ทุศีลหรือโจร หรือนักพรตผู้ปฏิบัติธรรมต่ำหรือหย่อนกว่าฐานะของตน จึงไม่สามารถรักษาฐานะของตนไว้ได้ ด้วยประการฉะนี้

เนื่องจากความก้าวหน้าในสังคมแห่งมนุษย์ที่เรียกว่าศิวิลัยเซชั่น ได้เกิดมีอาชีพสำคัญ ๆ มากประเภทขึ้น จึงเกิดมี "มรรยาท" ต่าง ๆ อนุโลมตามศีลธรรม เพื่อคุ้มครองอาชีพนั้น ๆ ให้มั่นคงอยู่ในฐานะ โดยรักษาศรัทธาและปลูกความเลื่อมใสในปวงชนไว้ เช่น มีมรรยาทแพทย์ มรรยาททนายความ มรรยาทครูเป็นต้น ต่อไปมีบวันจะมีมรรยาทเด่นชัดขึ้นในอาชีพที่เจริญ ซึ่งต้องการมรรยาทเป็นเครื่องเชิดชูคุ้มครอง มรรยาททั้งหลายเหล่านี้ก็คือศีลธรรมโดยอนุโลมนั่นเอง

การที่ศาสนามีศีลธรรมลุ่มลึกผิด ๆ กันดังพรรณนามานี้ ฟังเผิน ๆ อาจเห็นไปว่าศาสนา (โดยเฉพาะอย่างยิ่งศาสนาของเรา) ขาดความเด็ดขาดเพราะผ่อนตามคนไปทุกชั้น ข้อนี้เป็นความจริง พระพุทธเจ้าของเราท่านได้เปรียบมนุษย์ว่าเหมือนดอกบัว บางดอกส่งก้านขึ้นพ้นน้ำพร้อมที่จะแย้มบานแล้ว บางดอกเพิ่งปริ่มน้ำสำหรับจะบานต่อไปในวันหน้า และบางดอกก็ยังอยู่ใต้น้ำยังไม่พร้อมที่จะบานได้ทีเดียว ท่านจึงประทานธรรมตามสมควรแก่ฐานานุรูป มีลุ่มลึกต่าง ๆ กัน เช่นคิหิปฏิบัติ สำหรับฆราวาสผู้ครองเรือน โลกียธรรมชี้สวรรค์นรกสำหรับสามัญชนทั่วไป และโลกุตตรธรรมสำหรับผู้พร้อมที่จะรับแสงสว่างแห่งความล่วงพ้นจากสังสารวัฏฏ์ เพราะฉะนั้นควรแล้วที่เราท่านจะเลือกปฏิบัติธรรมตามควรแก่ฐานะของตน ๆ อย่าให้ยิ่งหรือหย่อน จะได้ชื่อว่าปฏิบัติธรรมโดยควรแก่ธรรม คือปฏิบัติได้เคร่งครัดงดงาม ไม่ต้องตำหนิ และในเวลาเดียวกันก็ส่งเสริมฐานะของตนไว้มิให้เสื่อม ได้พ้นจากความ

เป็นคนรกโลก และเข้าภาษิตที่ท่านว่า "มาดีและไปดี" คือเกิดมาดีตายไปดี ได้ทำประโยชน์ให้แก่โลกหรือประเทศชาติตรงกันข้ามกับคนรกโลก ซึ่งมาร้ายไปร้าย เป็นลูกตุ้มถ่วงสังสารค์ หรือเป็นหนอนบ่อนไส้ ไม่มีใครปรารถนา

ข้าพเจ้าขอเสนอเป็นข้อสังเกตไว้ว่า อาชีพของกสิกรในสมัยนี้ วิทยาศาสตร์บอกชัดว่า มูลสัตว์เป็นปุ๋ยแห่งพืช และพืชเป็นอาหารของสัตว์ดังนั้นเพื่อส่งเสริมฐานให้สมบูรณ์ทางแง่เศรษฐกิจ กสิกรของเราจะต้องทำการเพาะสัตว์พร้อมกันไปกับปลูกพืชผล เช่นเลี้ยงปศุสัตว์เป็นต้น นอกจากจะได้ปุ๋ยสัตว์บำรุงพืชให้งดงามยังจะได้ประโยชน์จากการค้าสัตว์อีกส่วนหนึ่ง ยิ่งพืชผลมีคราวได้คราวเสีย ประโยชน์แห่งการค้าสัตว์ จะยังช่วยผ่อนหนักเป็นเบาให้ในคราวพืชผลเสียหายด้วย บาปในการขายสัตว์ไปสำหรับเขาฆ่านับเป็นส่วนน้อยเมื่อเปรียบกับบุญที่ได้สะสมอาหารให้แก่มนุษย์ และเพิ่มพูนประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ตนเอง และประเทศ เป็นการค้ากำไร และน่ายอมเสียสละที่จะไม่เห็นแก่ตัวมากเกินไปแท้ ๆ ไม่ต่างอะไรกับที่ในกรมผู้ทรงศีลทรงยอมว่าข้าพเจ้าถูก ในเมื่อข้าพเจ้าเห็นว่าควรทำลายงูเห่าที่ถนนบ้านชะอำเพื่อความปลอดภัยของมนุษย์

ในที่สุดนี้ข้าพเจ้ายังมีข้อสังเกตที่จะพึงฝากไว้อีกอย่างเดียวคือ ชาวต่างประเทศเขาติเตียนพุทธมามะกว่า ใจบุญไม่ตัดชีวิตสัตว์แต่ไฉนทรมานสัตว์? หรือทนดูสัตว์ถูกทรมานได้? เช่นม้าพิการใช้งานไม่ได้แล้ว ก็ปล่อยไปให้มันอดโซตายตามยถากรรม เราเห็นฝรั่งยิงม้าเช่นนั้นให้ตายเสียรู้แล้วรู้รอด เราขนพองสยองเกล้าฉันใด เมื่อเขาเห็นเราปล่อยให้มันไปอดตายเขาก็ขนพองสยองเกล้าฉันนั้น ข้าพเจ้ามิใช่ว่าจะแนะนำให้ท่านตัดชีวิตม้านั้นอย่างพวกคริสต์ศาสนิก ข้าพเจ้าเป็นแต่ชี้ทางให้ท่านรู้จัก "ค้ากำไร" และยอมทำบาปเล็กน้อย "การเสียสละ" เพื่อให้ได้บุญส่วนใหญ่ กับเตือนท่านอย่าหลงไปว่า "ฆ่าสัตว์จึงบาป แต่ปล่อยให้มันทรมานของมันเองไม่บาป" พระศาสดาของเราท่านก็สอนว่าการประทุษร้าย หรือทรมานเป็นการบาปทั้งสิ้น ม้าตัวนั้น เวลามันดีเรายังได้ใช้มัน เวลามันเจ็บหรือพิการ เราก็ต้องรักษาและเลี้ยงมันเป็นการตอบแทนบุญคุณของมัน กตัญญูกตเวทีต่อมนุษย์ด้วยกันได้ ไฉนจะมีต่อสัตว์ด้วยไม่ได้?

ครูเทพ

รุกเงียบ

โดย พ.ส.ว.

ผู้เขียนเคยไปเที่ยวประเทศต่าง ๆ ในเอเซียเกือบทุกประเทศเท่าที่โอกาสจะอำนวย ได้พบเห็นหลายอย่างที่เทียบได้คล้ายคลึงกับไทย เลวกว่าไทยและดีกว่าไทย อาจพูดได้เต็มปากว่าในเรื่องศิลปและวัฒนธรรมแล้วไทยไม่แพ้ประเทศใดเลย แต่ที่เห็นว่าไทยยังด้อยกว่าเขาก็มี เช่นในเรื่องอาชีพและเศรษฐกิจ ผู้เขียนเคยไปเที่ยวประเทศมลายู ได้พบคนมลายูที่เคยมาประเทศไทย เคยไปอยุธยาและจังหวัดใกล้เคียงกรุงเทพฯ แล้ว บ่นว่าถนนหนทางในไทยโขลกเขลกเต็มที สู้ในมลายูไม่ได้ รถแล่นเรียบไม่ว่าที่ไหน ส่วนในประเทศไทยนั้นบางแห่งนั่งรถกระเทือนจนก้นไม่ใคร่ติดที่นั่ง ถึงหัวแทบกระแทกหลังคารถก็มี ข้าพเจ้าต้องนิ่งไม่กล้าเถียง เพราะความจริงเป็นเช่นนั้น (อย่างน้อยก็เฉพาะเวลานั้น พ.ศ. ๒๕๐๔) เขาพูดต่อไปว่า "แต่จะโทษรัฐบาลไทยก็ไม่ได้ เพราะประเทศไทยจนกว่าประเทศมลายู ซึ่งมีทั้งแร่ (ดีบุก) และยาง ส่วนไทยมีแต่ข้าวเท่านั้นเป็นสินค้าสำคัญซึ่งหวังผลเลิศไม่ได้เสมอไป" ข้อหลังนี้ทำให้ผู้เขียนต้องคิดมากกว่าที่เขาพูดเช่นนั้นจริงหรือ ประเทศไทยจนกว่าประเทศมลายู เพราะไทยมีแต่ข้าวเท่านั้น จริงหรือ เมื่อได้ไตร่ตรองดูแล้วจึงตกลงปลงใจว่าอาจจะจริงก็ได้ ที่เขาว่าประเทศไทยมีแต่ข้าวเท่านั้น เขาคงหมายความว่าข้าวเป็นสินค้าสิ่งเดียวที่คนไทยผลิตเอง คือหมายความว่าชาวนาที่ปลูกข้าวเป็นคนไทย ส่วนสินค้าอื่น ๆ ผลิตโดยคนเทศ แต่ที่ว่าประเทศไทยจนกว่าประเทศมลายูเพราะไทยมีแต่ข้าวเป็นเหตุนั้น คงไม่ใช่แน่ เพราะไทยเราก็มีสิ่งอื่น ๆ ทำสิ่งอื่น ๆ อย่างมลายูเหมือนกัน ก็อันใดเล่าที่เป็นต้นเหตุทำให้ไทยจนกว่ามลายู คิดไปคิดมาก็คิดได้ว่า เพราะไทยไม่เป็นตัวของตัวเองนั่นเอง นอกจากทำนาแล้ว ไทยไม่ใคร่ทำอะไรเป็นล่ำเป็นสัน ที่จะเพิ่มพูนโภคทรัพย์ของประเทศ ปล่อยให้คนชาติอื่น มีจีนเป็นต้น ทำและเก็บความร่ำรวยส่งกลับไปประเทศเขาเสียหมด มิฉะนั้น ก็สะสมไว้ใช้ในระหว่างพวกเขาเอง ไทยจะเป็นอย่างไรก็ช่าง ไม่เกี่ยว เพราะถือว่าเขาไม่ใช่คนไทย ประเทศไทยไม่ใช่ประเทศของเขา จึงไม่เอาใจใส่ว่าคนไทยหรือ

ประเทศไทยจะเป็นอย่างไรให้เขาร่ำรวยไว้ก็แล้วกัน ข้อนี้เองเป็นเหตุอันแท้จริงจากความจนของประเทศไทย

ประเทศไทยอุดมไปด้วยทรัพย์ในดินสินในน้ำ "ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว" ดังคำจารึกของพ่อขุนรามคำแหง แห่งกรุงสุโขทัย ซึ่งเป็นความจริง เพราะสมัยนั้นคนไทยทำอะไรเองทั้งสิ้น เช่นทำเสื้อผ้านุ่งห่มเอง แม้แต่ถ้วยชามก็ทำใช้เองและที่เหลือใช้ยังส่งไปขายต่างประเทศใกล้เคียงด้วย เท่าที่ผู้เขียนได้สำรวจมาคิดว่าสมัยกรุงสุโขทัยประเทศคงร่ำรวยและสุขสบายสมชื่อ เพราะไทยเป็นตัวของตัวเองทุกอย่าง แม้สมัยกรุงศรีอยุธยาผู้เขียนก็คิดว่าการเศรษฐกิจยังดีกว่าสมัยนี้มากเพราะสมัยนั้นไทยเป็นตัวของตัวเองมากกว่า คือรัฐบาลมีคลังสินค้าหลวง และค้าสำเภาเอง ราษฎรก็มีโอกาสทำการค้าขายและทำอะไร ๆ เองทุกอย่าง มาสมัยนี้เมื่อเลิกค้าสำเภาและถูกบังคับให้เก็บภาษีอากรภายในกรอบแล้ว ไทยก็ค่อย ๆ ปล่อยให้ชนต่างด้าวโดยเฉพาะพวกจีนทำให้ทุกอย่างดังที่เห็นในปัจจุบันนี้ ประเทศที่จัดเศรษฐกิจเช่นนี้ถ้ายิ่งทิ้งไว้นานเท่าไรก็ยิ่งจะแย่เข้าทุกที เพราะเศรษฐกิจของประเทศจะเสียหมด ประดุจคนไข้ที่เป็นแผลเรื้อรัง พุพองขึ้นที่นั่นที่นี่ เช่นที่แขนที่ขา น้ำเหลืองไหลไปถึงไหนก็จะเป็นแผลพุพองขึ้นที่นั่น ถ้าไม่รีบรักษาเสียแต่เนิ่น ๆ นานเข้าแผลก็จะเปื่อยรักษาไม่ค่อยถึง ต้องตัดแขนตัดขาไปทีละข้าง จนในที่สุดก็เหลือแต่ลำตัว กระดิกกระเดี้ยเคลื่อนไหวเองไม่ได้ ต้องมีคนช่วยพยุงลุกนั่ง

ประเทศที่เห็นกาลไกลเคยประสพเหตุการณ์ชนิดนี้มาแล้วรีบ ตัด ไฟ หัว ลมเสียก็มี เช่นประเทศออสเตรเลียเคยอนุญาตให้จีนเข้าไปทำการค้าขายและธุรกิจอื่น ๆ อยู่เพียงปีเดียว เศรษฐกิจของประเทศเสียหมด จึงออกกฎหมายห้ามไม่ให้ชาวผิวคล้ำ คือชาวเอเชีย (หมายถึงจีนมากกว่าชาติอื่น) เข้าไปตั้งทำมาหากินในประเทศอีกเป็นอันขาด ส่วนชาวยุโรป คือชนผิวขาวจะเข้าไปสักเท่าไร ๆ ก็ไม่ห้าม ซ้ำยังชักชวนและออกทุนรอนให้เข้าไปประกอบธุรกิจต่าง ๆ ในประเทศด้วยซ้ำ ประเทศฟิลิปปินเคยห้ามไม่ให้จีนทำการขายปลีก ประเทศอินโดนีเซียยังมีเรื่องกะตุกกะติกกับจีนชาติอยู่จนบัดนี้ก็เพราะมูลเหตุ อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจของประเทศนั้นเอง ประเทศพม่านั้น ขณะนี้รัฐบาลรู้สึกลำบากใจเต็มที่เพราะเศรษฐกิจของประเทศกำลังแย่มาก ธุรกิจต่าง ๆ ตกอยู่ในมือแขกอินเดียกับจีนเป็นส่วนมาก รัฐบาลปัจจุบัน

ต้องออกกฎหมายโอนกิจการที่ชาวต่างประเทศทำอยู่มาให้คนพม่าทำเกือบทุกอย่าง เมื่อเร็วๆ นี้ก็ได้ยินเปลี่ยนแพทย์ชาวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นคนอินเดีย ให้เป็นชาวพม่าหมดเป็นต้น ในประเทศอังกฤษยอมให้คนจีนเข้าไปทำการขนของและหาบหามของหนัก ๆ ที่ท่าเรือเท่านั้น และจัดให้อยู่เป็นหมู่หมวดกัน คือที่อีสท์เอ็นด์ จะทำการค้าขายอย่างอื่น ๆ ไม่ได้นอกจากร้านขายอาหาร ซึ่งรัฐบาลอนุญาตให้ทุกชาติทำได้ ประเทศมลายูและสิงคโปร์ปล่อยให้จีนและแขกเข้าทำธุระกิจได้ฟรี เพราะเวลานั้นอังกฤษเป็นเจ้าปกครองอยู่ ครั้นเมื่อมลายูได้รับเอกราชจากอังกฤษแล้ว นายกรัฐมนตรี อับดุลรามานเป็นคนฉลาดมาก เห็นว่าประเทศมลายูจะไปไม่รอดถ้าหากจะให้คนมลายูทำธุระการเองทุกอย่าง เพราะเศรษฐกิจส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือคนจีนเสียแล้ว คนมลายูจนกว่าคนจีนมากจนทั้งความคิดและเงิน ท่านจึงเรียกประชุมคนจีนและมลายูร่วมกัน ท่านกล่าวกับคนจีนว่า พวกท่านมีเงินมากจงรับเอาอุตสาหกรรมของประเทศไปทำ ส่วนพวกมลายูมีฐานะทางการเงินด้อยกว่าให้ทำกสิกรรม ดังนั้นพวกจีนถือว่ามลายูเป็นประเทศของเขาเอง มิได้คิดกลับเมืองจีน ทำทุกอย่างเพื่อมลายู ฉะนั้นเศรษฐกิจของมลายูจึงเจริญอย่างรวดเร็วหลังจากได้รับเอกราชจากอังกฤษแล้วด้วยประการฉะนี้ ประเทศไทยจะทำเช่นนั้นไม่ได้เพราะสถานะไม่เหมือนกันจีนในประเทศไทยคอยกลืนชาติไทยอยู่เสมอจะเห็นได้ว่าภูมิประเทศของไทยเคยอยู่ในเมืองจีนก่อนคนจีนอพยพเข้ามาทีหลัง แต่อาศัยที่ไทยเป็นชาติที่ไม่ชอบรุกรานใครมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว ส่วนจีนตรงกันข้ามเวลาไม่รบกันเองและเมื่อมีโอกาสก็รุกรานชาติอื่นเสมอ ไทยถูกจีนรุกรานเรื่อยมาจนในที่สุดอดระทนไม่ได้ต้องอพยพหนีแตกกระฉานซ่านเซ็นลงมาทางใต้บ้าง ไปทางตะวันตกบ้าง ดังที่ทราบกันดีอยู่แล้ว แม้กระนั้นจีนก็ยังตามรุกรานอยู่เสมอ ไม่รุกรานด้วยอาวุธก็รุกรานทางอื่น เช่นทางเศรษฐกิจ ซึ่งกำลังทำอยู่เวลานี้อย่างเงียบ ๆ ถ้าไทยเรายังขืนไม่ระวังตัวให้ดีหรือแก้ไขให้ทันท่วงทีแล้วจะต้องเป็นข้าจีนสักวันหนึ่งเป็นแน่ ผู้เขียนไม่ได้หมายความว่าไทยจะตกเป็นทาษของจีนอย่างนายกับบ่าว แต่หมายถึงทาษทางน้ำเงินซึ่งขณะนี้จีนก็ควบคุมอยู่เกือบทุกอย่างแล้ว การค้าทอง–เงิน–หรือ จีนเป็นเจ้าของเกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ การส่งข้าวและพืชไร่ออกนอกหรือจีนทำกว่า ๙๐% การคุมตลาดสดและตลาดแห้ง เช่นปลาสด ปลาเค็ม ไข่ และตลาดผลไม้ ใครมีอำนาจเหนือใคร จีนหรือไทย เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๐๖ นี้เอง หนังสือพิมพ์ชาวไทย

พาดหัวตัวโตว่า "แม่ค้าร้องถูก ต่างด้าวแย่งหากินในตลาดผลไม้ของเทศบาล" ความว่า ท่านอดีตนายกรัฐมนตรี สั่งให้เทศบาลนครกรุงเทพจัดสร้างตลาดจำหน่ายผลไม้โดยเฉพาะขึ้นใหม่ทางฝั่งตลาดกรุงเกษมเพื่อเปิดโอกาสให้พ่อค้าคนไทยและชาวสวนนำผลไม้ไปจำหน่ายนั้น บัดนี้ มีพ่อค้าต่างด้าวที่มีอิทธิพล (หมายความถึงชาวจีน) รวมกลุ่มกันขัดขวางกีดกัน ไม่ให้พ่อค้าคนไทยเข้าไปประมูลขายผลไม้ แม้แต่นายอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่นำพ่อค้าจังหวัดนั้นเข้ามาเพื่อทำการประมูลลำไยขายในตลาดนั้นก็ถูกกลุ่มพ่อค้าดังกล่าวกีดกันไม่ให้มีการประมูล ถึงกับต้องนำลำไยออกเร่ขาย ทำให้ได้รับความเสียหาย จะเห็นได้ว่า ขณะนี้จีนกำลังควบคุมเศรษฐกิจการค้าของไทยไว้ในมือหมด เพราะเหตุที่ไทยปล่อยปละละเลยให้คนจีนทำอะไรได้ตามชอบใจมานานจนเคยตัวและมั่นคงเสียแล้วประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งคนไทยชอบเป็นคนเจ้าสำราญและสำรวยมักไม่ชอบความมานะและอดทน อย่างคนจีน ทำอะไรก็คิดแต่จะให้ร่ำรวยเร็วผิดกับคนจีนอีกประการหนึ่ง ฉะนั้น คนจีนจึงค่อยมีอำนาจทางเศรษฐกิจขึ้นทีละเล็กละน้อย จนกระทั่งไทย หมายถึงรัฐบาลไทย จะแก้ไม่ได้อยู่แล้ว อุปนิสัยคนจีนนั้นมีความวิริยะอุตสาหะและอดทนกว่าไทยก็จริง แต่ในเวลาเดียวกันมีเล่ห์เหลี่ยมพลิกแพลงต่าง ๆ ด้วย สุดแล้วแต่ให้ได้มาซึ่งความร่ำรวยก็แล้วกัน บ้านเมืองหรือใครจะเป็นอะไรก็ช่าง ก็การได้มาซึ่งความร่ำรวยนั้น ถ้าทำโดยสุจริตก็หาเป็นไรไม่ แต่ไม่ทันใจ ฉะนั้นจีนจะทำทุกอย่างจะสุจริตหรือทุจริตก็ตาม ถ้าได้มาซึ่งความร่ำรวยเช่นเป็นพ่อค้าก็คิดหาทางปนปลอม เปลี่ยนแปลง และปนสินค้าทุกชนิด หรือคิดอุบายเอาเปรียบผู้อื่นทุกทางที่จะทำได้ จะยกตัวอย่างให้เห็นความโกงและนโยบายอย่างโกง ๆ ของพ่อค้าจีนมาให้เห็นสักสองสามอย่างดังต่อไปนี้

ข้าว ข้าวเป็นสินค้าสำคัญอันดับหนึ่งของไทยมานมนานแล้ว แม้เวลานี้ก็ยังคงเป็นสินค้าสำคัญอยู่ เพราะข้าวไทยดีที่สุด เคยประกวดในประเทศแคนนาดา ได้รางวันที่ ๑ ถึง ๑๑ ประเภท ตามสถิติข้าวของญวนมาเป็นชนิดที่ ๒ และพม่าที่ ๓ แต่การส่งข้าวเป็นสินค้าออกนั้นเป็นบริษัทคนต่างด้าว ฝรั่งกับจีนเป็นส่วนใหญ่ พวกจีนมักไม่สุจริต คิดอยากให้ได้เงินมากท่าเดียว โดยไม่คิดถึงความเสียหายของสินค้านั้น ๆ ในกาลภายหน้า เมื่อพ่อค้าต่างประเทศสั่งข้าวชนิดดีก็เอาข้าวชนิดเลวปนลงไปบ้าง เพื่อให้ต้นทุนถูกเข้า ส่งไปขายใน

ราคาข้าวชนิดดี เมื่อถูกจับได้โดยเขาเอากระสวยแทงข้างกระสอบเอาเนื้อข้าวออกตรวจและถูกรัฐบาลห้าม ก็คิดหาวิธีโกงอย่างอื่นเพื่อมิให้เขาจับได้โดยเอากระบอกกลวงยาวถึงก้นกระสอบตั้งลงกลางกระสอบ เอาข้าวชนิดเลวเทลงไปในกระบอก แล้วเอาข้าวชนิดดีตรอกใส่กระสอบรอบ ๆ กระบอกกลวง เสร็จแล้วก็ชักกระบอกกลวงออกเสีย ทำดังนี้เพื่อให้ข้าวเลวอยู่กลางกระสอบ ข้าวดีอยู่รอบ ๆ เมื่อเอากระสวยแทงตรวจก็แทงเข้าไปไม่ถึงกลางกระสอบหรือถึงข้าวชนิดเลว ฉะนั้นจึงได้แต่ข้าวชนิดดีออกมาให้ตรวจ เมื่อข้าวกระสอบนั้นถึงมือผู้บริโภค ๆ ก็ต่อว่า ๆ มีข้าวเลวปนอยู่อีก แต่กว่าทางการจะจับได้ จีนผู้ส่งข้าวออกนอกก็ร่ำรวยแล้ว จับได้ก็จับไป ฉันค้าสินค้าอื่นก็ได้ หรือหาวิธีอื่นโกงการส่งข้าวออกด้วยวิธีอื่นต่อไป จำพวกพืชไร่อื่น ๆ ก็ถูกปนปลอมดังนี้ จนลูกค้าเข็ดไปตาม ๆ กัน

พริกไทย ซึ่งเคยเป็นสินค้าสำคัญของไทยมานมนาน เช่นพริกไทยจันทบุรี เป็นต้น เดี๋ยวนี้เกือบไม่มีความหมาย เพราะลูกค้าต่างประเทศเข็ดไม่สั่งซื้อพริกไทย ไทยอีกต่อไป โดยเหตุการกระทำของพ่อค้าจีนที่ส่งพริกไทยออกนอกอยากได้กำไรงาม คือให้พริกไทยของตนมีน้ำหนักมาก ๆ เอาน้ำพรมก่อนเทลงกระสอบ เมื่อส่งถึงปลายทาง เปิดกระสอบออกก็ปรากฏว่าพริกไทย ผุเปื่อย เป็นส่วนมาก เมื่อถูกเข้าดังนี้หลาย ๆ ครั้ง ลูกค้าในต่างประเทศก็ไม่กล้าสั่งพริกไทย ไทยอีกดังกล่าวแล้ว การปลูกพริกไทยของไทยจึงต้องหยุดชะงักไปด้วยประการฉะนี้พืชไร่ชนิดอื่นๆ ก็เหมือนกัน ถ้าไม่ระวังให้ดีก็จะถูกพ่อค้าจีนทำเสียดังเช่นพริกไทยอีก เวลานี้ข้าวโภชน์กำลังขายดี ญี่ปุ่นซื้อมากที่สุด ขอแต่เพียงให้เป็นข้าวโภชน์ชนิดดีได้มาตรฐานเท่านั้น คือให้เป็นข้าวโภชน์ชนิดเหลือง ไม่ผุ ไม่เปื่อย เมื่อเร็วนี้ก็ถูกพ่อค้าญี่ปุ่นต่อว่าเรื่องข้าวโภชน์ไทยไม่ดี ไม่เหมือนตัวอย่าง ถึงกับหอการค้าญี่ปุ่น ต้องส่งคนญี่ปุ่นหลายคนเข้ามาดูการปลูกและส่งข้าวโภชน์ของไทย เรื่องข้าวโภชน์นี้ถ้าทางการไม่ป้องกันให้ดีไม่ช้าก็จะกลายเป็นสินค้าพริกไทยอีกเป็นแน่ เรื่องข้าวยังไม่หมด ยังมีเล่ห์เหลี่ยมการกระทำอันโกงอย่างเลวร้ายของพวกพ่อค้าจีนย่อย ๆ ลงมาอีก เป็นต้นว่าการตกข้าว แลกข้าวและการตั้งตัวเป็นนายทุน ให้ชาวนากู้เงินไปลงทุนแล้วถูกบังคับให้ขายข้าวให้เขา ในราคา ถูกกว่า ราคาตลาดมากหรือให้ใช้ต้นเงินด้วยข้าวเป็นต้น ซึ่งถ้าชาวนาเอาไปขายในตลาดจะได้ราคาแพงกว่าตั้งเท่าตัวหรือกว่า ข้อนี้รัฐบาลก็ทราบดีเหมือนกัน คิดจะตั้งไซโล

(ฉางข้าว) รับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาเพื่อตัดพ่อค้าคนกลางชาวจีนให้สิ้นไป แต่ก็ไม่เห็นตั้งสักที ผู้เขียนคิดว่าตราบใดที่ยังมีพ่อค้าจีนรับซื้อข้าวอยู่ คงตั้งไม่ได้แน่ บริษัทข้าวไทยซึ่งเป็นบริษัทคนไทยมีกรรมการเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ช่วยเหลืออยู่มากท่านมีโรงสีหลายแห่ง แต่ขาดทุนเรื่อยมาหลายปีแล้ว พึ่งจะฟื้นตัวในปีสองปีนี้เอง ที่ยังตั้งเป็นบริษัทอยู่ได้ก็เพราะรัฐบาลให้ยืมเงินจุนเจือฐานะให้ใช้เรื่อยมา แม้ใน ๒ ปีนี้ ได้กำไรบ้างก็ยังแบ่งเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นไม่ได้ เพราะยังเป็นลูกหนี้รัฐบาลอยู่ เคยมีผู้ถามกรรมการในที่ประชุมใหญ่เหมือนกันว่าเหตุใดบริษัทข้าวไทยซึ่งเป็นของคนไทยจึงขาดทุนในเมื่อบริษัทเอกชนเขามีกำไร ได้รับคำตอบว่าเพราะบริษัทซื้อข้าวเปลือกไม่ได้ ไม่พอสีบ้าง และเพราะเป็นบริษัทกึ่งราชการต้องทำการซื้อขายตามที่ทางราชการกำหนดไว้บ้าง ฯลฯ ไม่มีเล่ห์เหลี่ยมอย่างบริษัทเอกชนแต่คิดว่าต่อไปถ้ารัฐบาลบังคับบริษัทเอกชนให้ปฏิบัติตามระเบียบของรัฐบาลอย่างเคร่งครัดแล้ว บริษัทข้าวไทยของไทยอาจได้กำไรเสมอ

ไม้สัก ซึ่งเป็นสินค้าสำคัญของไทยรองจากข้าวลงมา ไม้สักของไทยเป็นชนิดที่ดีที่สุดในโลกเรียกว่า ไม้สักทอง ของพม่าก็สู้ไม่ได้ เพราะไม้สักของพม่าไม่ใช่ไม้สักทอง ชาวต่างประเทศนิยมไม้สักของไทยมากกว่า ส่วนใหญ่เขาต้องการไม้สักชนิดที่หนึ่ง คือไม้สักทองที่ไม่มีตำหนิ (มีตาหรือรู) แต่เดิมรัฐบาลไทยให้สัมปทานแก่บริษัทฝรั่งโดยมาก เช่น บริษัทบอเนียว, อีสท์เอเชียติก, หลุยส์เลียวโนเวนเป็นต้น ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง บริษัทฝรั่งเลิกทำเสียมากโดยหมดสัมปทานบ้าง เลิกโดยเหตุอื่นบ้าง รัฐบาลออกข้อบังคับให้คนไทยทำ (หรือมีคนจีนเป็นนายทุนอยู่เบื้องหลัง) เดี๋ยวนี้ชาวฝรั่งต่างประเทศออกจะเอือมระอาไม้สักไทยเต็มที หันไปซื้อไม้สักพม่ามากขึ้น เพราะถูกพ่อค้าไม้ประเทศไทยเอาไม้ที่มีตาและรูปลอมส่งไปขายเป็นไม้ชั้นหนึ่ง คือ อุดรูเสีย (หนังสือพิมพ์ชาวไทย วันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๐๖).

เรื่องการปนปลอมเปลี่ยนแปลงสินค้าของคนจีนยังมีอีกมาก ซึ่งล้วนแต่จะทำลายเศรษฐกิจของไทยทั้งสิ้น จนกระทั่งแม้แต่กะปิน้ำปลา ซึ่งเป็นอาหารประจำวันของคนไทยก็ถูกปนปลอม เช่นพ่อค้าน้ำปลาชาวจีนในกรุงเทพฯ–ธนบุรี ส่งน้ำปลาดีมาจากระยอง, ชลบุรี หรือสมุทรสาคร มาให้เฟื่องใหญ่ๆ แล้วเอามาใส่กะทะต้มเสียใหม่ เอาน้ำเคี่ยวกับกะดูกหรือน้ำเปล่ากับเกลือใส่ลงไปครึ่งต่อครึ่ง เมื่อเดือดแล้วทิ้งไว้ให้เย็นกรอกขวดขายเป็นน้ำปลาดีชนิด

ที่ ๑ เป็นต้น กะปิดีที่คนไทยทำแม้ยังไม่ได้ที่ พ่อค้าจีนก็จะรีบซื้อเอาไปโขลกใหม่ เอามันต้มปนลงไปให้ได้เนื้อกะปิมากๆ เอามาขายให้คนไทยใช้ต่อไป มีจังหวัดหนึ่งเคยทำกะปิดีมาก เมื่อ ๒–๓ ปีมานี้ ผู้เขียนเคยถามหา ได้รับตอบจากคนพื้นเมืองนั้นว่า "อุ้ย! อย่าหาเลยคุณ เดี๋ยวนี้นะ พอเอากุ้งกับเกลือลงหมักยังไม่ได้ที่เลย พวกจีนก็รับซื้อไปหมดแล้ว" ถามว่าเขาเอาไปทำอะไร "ก็เอาไปปนกับมันหรือสิ่งอื่นโขลกใหม่ไปขายต่อไปนะซี เดี๋ยวนี้นะอย่าไปหากะปิดีเลย ที่ไหนๆ ก็ไม่มีทั้งนั้นในเมืองนี้" ทุเรียนกวนจันทบุรีอีกอย่างหนึ่ง ถ้าใครไม่ระวังแล้วจะได้กินทุเรียนกวนปนมันแน่ ผู้เขียนเคยถูกถามมาแล้วที่ตลาดนัดสนามหลวงนี่เอง เขียนไว้ข้างปี๊บว่าทุเรียนกวนจันทบุรี อย่างดีขายถูก พอมาถึงบ้านแกะห่อออกดูกลายเป็นทุเรียนปนมันสำปะหลังไปหมด.

หมู หมูเป็นอาหารสำคัญของคนไทย อาหารทุกบ้านต้องมีเนื้อหมูหรือน้ำมันหมูเป็นประจำ ฉะนั้นจึงมีการเลี้ยงหมูกันมากในระหว่างคนไทย โดยฉะเพาะตามชนบท แต่ฆ่าเองไม่ได้ ผิดกฎหมาย เมื่อเลี้ยงได้ขนาดแล้วต้องขายให้โรงฆ่าสัตว์ แต่ชาวบ้านที่เลี้ยงหมูบ้านละไม่กี่ตัว ถ้าจะนำไปขายโรงฆ่าสัตว์ก็เสียเวลาทำมาหากินและเปลืองค่าพาหนะมาก จึงมีพวกพ่อค้าจีนรับซื้อหมูได้จำนวนมากแล้วก็นำไปขายโรงฆ่าสัตว์ การขายนี้ต้องชั่งตามน้ำหนัก ไม่ใช่ขายเป็นตัวๆ พวกพ่อค้าจีนอยากให้น้ำหนักหมูของตัวมากได้ได้เงินมาก ฉะนั้นก่อนถึงโรงฆ่าสัตว์ ๑ วัน จึงให้หมูกินรำปนทรายเข้าไปเพื่อให้น้ำหนักมาก อีกอย่างหนึ่งถ้าขนไปส่งโรงฆ่าสัตว์ทางเรือ ก็แกล้งทำให้เรือล่มก่อนขึ้นชั่ง ทั้งนี้ก็เพื่อให้หมูกินน้ำเสียจนพุงกางจะได้ขึ้นตาชั่ง เล่ห์เหลี่ยมของจีนพ่อค้าหมูยังมีอีกมาก จะยกตัวอย่างให้เห็นอีกเรื่องหนึ่งว่าคนไทยชาวชนบทที่เลี้ยงหมูถูกชาวจีนตุ๋นอย่างไร โคราชเป็นจังหวัดกว้างใหญ่ คนไทยที่อยู่ห่างไกลจากจังหวัดออกไปชอบเลี้ยงหมูกันมาก เมื่อเห็นว่าหมูเลี้ยงโตสมควรขายได้แล้วก็จูงหมูเหล่านั้นเดินไปขาย พ่อค้าชาวจีนที่รับซื้อหมู ซึ่งตั้งโรงขายของหรือคอยรับซื้อหมูอยู่เป็นระยะๆ ห่างกันเป็นทอดๆ ไป คนไทยพาหมูไปถึงพ่อค้าจีนคนแรกๆ ก็จะให้ราคาต่ำกว่าราคาตลาดที่คนไทยเจ้าของหมูได้ยินมา เจ้าของหมูคิดว่าราคาถูกอยู่ หมูของตัวควรได้ราคาสูงกว่านี้ก็ไม่ยอมขาย พาหมูเดินต่อไปยังโรงหน้า ครั้นถึงปรากฏว่าจีนเจ้าของโรงให้

ราคาต่ำกว่าจีนคนแรกอีก เจ้าของหมูก็ไม่ตกลง พาหมูเดินต่อไปโดยคิดว่าจีนผู้รับซื้อหมูที่อยู่ใกล้จังหวัดคงให้ราคาดีกว่าที่แล้ว ครั้นจูงต่อไปถึงโรงที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕ ก็ได้รับราคาหมูต่ำกว่าโรงแรกเสมอ และยิ่งต่อไปก็ยิ่งได้รับราคาซื้อต่ำลงเป็นลำดับ ส่วนหมูก็ผอมลงๆ น้ำหนักลดลงทุกที เพราะระหว่างเดินทางไม่ได้กินอะไรหรือกินไม่อิ่มอย่างเมื่ออยู่บ้าน. เจ้าของหมูผู้นั้นก็จำเป็นต้องขายในที่สุด เพราะถ้าไม่ขายหมูก็จะผอมตายเปล่า แม้จะได้เงินน้อยก็ยังดีกว่าไม่ได้เลย เรื่องเป็นดังนี้ แท้จริงจีนพวกนั้นเป็นพวกเดียวกัน เขารู้ดีว่าคนไทยที่เลี้ยงหมูจะต้องขายหมูเลี้ยงให้เขา คงไม่มีปัญญานำไปขายถึงโรงฆ่าสัตว์เอง ด้วยเหตุใดๆก็ตาม เขาจึงสมคบกันตั้งโรงรับซื้อหมูเป็นระยะๆ และรู้กันว่าโรงที่ ๑–๒–๓ ฯลฯ จะให้ราคาอย่างไร นี่เป็นเล่ห์เหลี่ยมวิธีรับซื้อหมูของคนจีนวิธีหนึ่ง จีนมีวิธีโกงเอาเปรียบคนไทยในเรื่องหมูในอดีตอย่างไร ในปัจจุบันก็คงเป็นอย่างนั้นจะเห็นได้ในเรื่องเสียกัง ซึ่งเป็นเรื่องอึกทึกครึกโครมอยู่เวลานี้ แม้ทางการจะได้ตั้งเป็น บริษัท สหสามัคคีค้าสัตว์ จำกัด แล้วก็ตาม.

ในเรื่องสัตว์อื่นที่เป็นอาหารคน เช่นสัตว์บก, สัตว์น้ำก็เช่นเดียวกัน คนไทยมักไม่ได้รับการอุดหนุนจากทางการพอ จึงเสียเปรียบคนจีนซึ่งมีสมาคมอุดหนุนส่งเสริมกันทุกประการ จึงมีทุนหมุนเวียนมากกว่า ทำการค้าใหญ่ๆ ได้มากกว่า ไม่ต้องดูอื่นไกลที่ไหนเลย ดูแต่สะพานปลาซึ่งรัฐบาลตั้งขึ้นเป็นต้น การส่งปลามาขาย การขนปลาและประมูลปลาที่สะพานปลากรุงเทพฯ ใครเป็นคนทำ ใครเป็นคนขนและขาย จีนทั้งนั้น ถ้าหากมีคนอื่นที่ไม่ใช่พวกเดียวกันแปลกปลอมเข้าไปก็คงถูกรุมเล่นงานสบักสบอมไปทีเดียว

จะขอพูดในเรื่องอาหารแพงอีกครั้งว่า ตั้งแต่เปลี่ยนการปกครองมาราว ๓๐ ปีแล้ว ไม่ว่ารัฐบาลไหนก็รัฐบาลนั้น ปฏิญาณว่าจะลดค่าครองชีพเสมอ แต่แทนที่ค่าครองชีพจะลดมันกลับแพงขึ้นทุกที บางครั้งพอรัฐบาลดำริจะเพิ่มเงินเดือนหรือบำนาญให้ข้าราชการเท่านั้นพ่อค้าจีนก็ชิงขึ้นราคาเครื่องบริโภคอุปโภคเสียก่อนแล้ว โดยไม่มีเหตุผลอะไรทั้งสิ้นนอกจากว่า "ทางราชการเขายังจะขึ้นเงินเดือนให้ข้าราชการเลยอะไรๆ ก็ต้องขึ้นตามซี" อีกประการหนึ่งที่ชาวบ้านต้องจ่ายค่าอาหารแพงอยู่ทุกวันนี้ก็เพราะการโกงตาชั่งตาเต็งของพวกพ่อค้าจีน ซึ่งก็ถูกทางการจับได้และถูกลงโทษเสมอๆ แต่จะทำให้เข็ดก็หามิได้ ได้โอกาสเมื่อไรก็ทำอีกเมื่อนั้น. ในเรื่องผักต่างๆ ก็อีกเหมือนกัน อยู่ในมือคนจีนทั้งนั้น ผักไทยที่คนไทยปลูกเองก็มีน้อยเต็มที

จะเทียบเท่ากับ ๑% ของผักต่าง ๆ ที่มีขายในตลาดก็ว่าได้ แต่พ่อค้าแม่ค้าคนไทยขายผักในตลาดก็มีเหมือนกัน คือซื้อมาจากจีนและต้องขายตามราคาที่จีนกำหนดให้ จะขายในราคาต่ำกว่านั้นไม่ได้ และถ้าขายไม่หมด จะลดราคาลงเพื่อเลหลังขายให้หมดก็ไม่ได้ ต้องคงราคาไว้ ถ้าขายไม่หมดเหลือเท่าใดก็ต้องเอาไปคืนเจ้าของเดิมที่เป็นคนจีน ๆ จะเอาไปทำลายหมดไม่ให้เหลือค้างหรือเลหลังขายถูกๆ ให้ราคาตกต่ำเป็นอันขาด และถ้าแม่ค้าไทยคนไหนไม่เชื่อฟังยังยืนขายถูกเพียงครั้งเดียว คราวหลังจะไม่ได้รับผักจากจีนมาขายอีกเลย นี่ก็เป็นอีกเหตุหนึ่งที่ทำให้ของแพงในประเทศที่มีอาหารการกินนับว่าบริบูรณ์ที่สุด.

ศิลป สิ่งใดที่เป็นสินค้าเชิดหน้าชูตาของไทย และเห็นว่าไทยทำได้ดีขายดี ชาวต่างประเทศและในประเทศนิยมซื้อมากแล้ว จีนเป็นต้องหาพิธีทำปลอม และเทียมจนได้ไม่ว่าจะยากเย็นอย่างไร เช่นเครื่องถมไทยซึ่งโรงเรียนเพาะช่างคิดทำเป็นครั้งแรก ผิดแผกจากวิธีทำที่เรียกว่า ถมนคร คือเขียนรูปแล้วเอาน้ำกรดกัดให้เป็นร่องเพื่อทาถม แล้วขัดมันภายหลังนั้นเป็นที่นิยมทั้งในประเทศและนอกประเทศ ในไม่ช้าคนจีนก็ส่งคนลอดเข้าเรียนทำเทียมมาจนได้ แต่เป็นธรรมดาของเทียมจะให้เหมือนของแท้หาได้ไม่ เช่นรูปไม่ชัด เส้นสายไม่ละเอียดเสมอกันหน้าคนหรือเทวดาไม่งามเป็นต้น เมื่อผู้ซื้อ ๆ ไปแล้วพิจารณาดูก็จะเห็นว่าฝีมือเลวกว่าที่เคยเห็นแรก ๆ มาก ทำให้เสื่อมคลายความนับถือนิยมลง เห็นว่าสินค้าไทยไม่มีมาตรฐาน พวกขันเงินของชาวเชียงใหม่ก็เหมือนกัน พวกจีนเอาอย่างมาทำกันเกร่อโดยใช้เงินเจือปนโลหะอื่น ปลอมขายว่าเป็นเงินแท้ขายราคาถูกกว่า ผู้ไม่รู้ซื้อไปใช้ ๓–๖ วันก็ดำบี้ ผ้าไหมไทยอีกอย่างหนึ่งซึ่งกำลังมีชื่อเสียงมากในต่างประเทศ นิยมชมชอบกันนัก ใครมาเมืองไทยเป็นต้องหาซื้อผ้าไหมไทยกลับไปฝากญาติพวกพ้องพี่น้องเสมอ บัดนี้ปรากฏว่าถูกพวกพ่อค้าจีนทำเทียมหรือปลอมเข้าอีกแล้ว คือเอาวัตถุชนิดอื่นเช่นใยไม้ๆ ทอปนกับไหมทำให้ความทนทานในการใช้ผิดไป ถ้าผู้ซื้อที่ไม่รู้ความจริงถูกเข้าบ่อย ๆ ก็คิดว่าผ้าไหมไทยเลวลงไม่คงที่เหมือนแต่ก่อน ก็จะเลิกความนิยมไปตาม ๆ กัน ขอให้เจ้าของโรงงานทอผ้าไหมไทยแท้พึงระวังในข้อนี้ การปลอมยารักษาโรคก็เป็นอีกประการหนึ่งที่เลวร้ายที่สุด การสั่งซื้อตัวยาแท้เข้ามาแล้วเอาวัตถุอื่นเช่นแป้ง ๆ ปนลงไปทำเม็ดใหม่ให้เหมือนของเดิมก็ดี หรือเอาวัตถุอื่นทั้งหมด

ทำเม็ดเทียมยาขนานนั้นก็ดี ออกวางขายให้ชาวบ้านหลงเชื่อว่าเป็นยารักษาโรคอย่างนั้น ๆ ผู้ซื้อไปใช้ที่หลงงมงายเชื่อตามผู้ขายบอกอาจเสียชีวิตก็ได้ เรื่องการทำยาปลอมนี้ทางการก็เคยจับได้แต่ก็ไม่หมด เพราะมีนายทุนใหญ่ซึ่งเป็นคนจีนหนุนหลังอยู่ ผู้เขียนหวังว่ากระทรวงสาธารณสุขคงจะสอดส่องสืบอย่างใกล้ชิดต่อไป.

เรื่องทั้งหมดที่เขียนมาข้างต้นนี้ล้วนเป็นเครื่องทำลายเศรษฐกิจของประเทศไทยและคนไทยทั้งนั้น ถึงแม้จะทำลายในครั้งเดียวไม่หมดก็ค่อยทำค่อยไปทีละเล็กละน้อย ประดุจไม้ที่มีมอดค่อยกัดกินจนกว่าไม้แผ่นนั้นจะผุกร่อนหมดเนื้อไปในที่สุด ถ้าเจ้าของไม้ไม่คิดเอาน้ำยาทากันมอด หรือทำให้มอดหมดไปไม่มีตัวกัดกินไม้แผ่นนั้นอีก

นอกจากการปนปลอม ฯลฯ สินค้าดังกล่าวแล้วข้างต้น ยังมีสิ่งร้ายแรงที่พวกจีนทำกับประเทศไทยอีก คือการก่อวินาศกรรม เช่นการวางเพลิงซึ่งท่านอดีตนายกรัฐมนตรี จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เคยใช้อำนาจสูงสุดที่ท่านมีอยู่แล้ว คือยิงเป้า นอกจากนั้นก็มีการค้าและประกอบยาเสพติดให้โทษมีเฮโรอีนอีกเป็นต้นซึ่งตำรวจเคยจับได้ และถูกทำโทษไปแล้วเช่นกัน

ในที่สุดของเรื่องนี้ ผู้เขียนขอรับด้วยความเป็นธรรมว่า คนจีนที่ดีมีใจเป็นกุศลก็มีเหมือนกัน เช่นนายหลิมซีลั้น สร้าง (หรือสั่งให้สร้าง) ตึกหลิมซีลั้นให้โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ นายคุยบุ้นจุ้ยหว่อง สร้างศาลาอนามัยขึ้นที่ตำบลบ้านทวาย (ยานนาวา) อำเภอยานนาวา ซึ่งใช้เป็นโรงเรียนสตรีการช่างพระนครใต้อยู่ในปัจจุบันนี้, นายอื้อจือเหลียง สร้างตึกและยกสถานที่ประมาณ ๒๐ ไร่ให้โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์เป็นที่พักฟื้นคนไข้ของโรงพยาบาลนั้น, สมาคมปอเต็กตึ๊งช่วยคนตกทุกข์ได้ยากเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีตระกูลจีนเก่าบางตระกูลที่ลูกหลานบางคนได้ทำประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยมากเหมือนกัน แต่เป็นส่วนน้อยถ้าเทียบกับคนจีนที่มีในประเทศไทยกว่า ๓ ล้านคน ซึ่งคอยเป็นหนอนบ่อนทำลายเศรษฐกิจ ของไทยอยู่ทุกวันนี้

ทางป้องกันเท่าที่ผู้เขียนคิดได้มีอยู่ แต่ผู้เขียนขอออกตัวว่า ผู้เขียนเป็นแต่เพียงเอกชนสามัญคนหนึ่งเท่านั้น หาได้ทะเยอทะยานที่จะแนะนำหรือสอนรัฐบาลอย่างใดไม่ ฉะนั้นขอให้ผู้อ่านถือเสียว่าเป็นความเห็นของคนสามัญคนหนึ่งก็แล้วกัน คือ ๑. ควบคุมคุณภาพ

สินค้าส่งออกอย่างใกล้ชิด ๒. กักกันไม่ให้จีนเข้ามาอยู่อาศัยค้าขาย ทำมาหากินอย่างอื่นในไทยอีกอย่างเด็ดขาด ๓. ป้องกันอย่าให้ส่งเงินไปเมืองจีนหรือที่ไหน ๆ อีก ๔. กวดขันเรื่องการเข้าออกของคนจีน และเรื่องการโอนชาติ ๕. จงอย่าส่งเสริมให้จีนในเมืองไทยเหลิงจนเกินไปเพราะคงจำกันได้ว่าสมัยปลายสงครามโลกครั้งที่ ๒ พวกจีนในกรุงเทพ ฯ โดยเฉพาะแถวถนนเยาวราช ซึ่งเป็นแหล่งคนจีนอยู่อาศัยและทำการค้าขาย ถ้าคนไทยคนใดเกิดเป็นปากเสียงกับคนจีน หรือเมื่อจีนทำผิดคนไทยจะเข้าไปจับ จีนจะร้อง "พะเสียะ" ขึ้นดัง ๆ คนจีนอื่น ๆ ในร้านรวงหรือข้างเคียงได้ยินก็จะพรูออกมารุมทำร้ายคนไทยคนนั้นเสีย จนเจียนจะกระดิกกระเดี้ยเกือบไม่ไหวหรือเมื่อเห็นตำรวจ ทหาร ฯ จะมาช่วยก็วิ่งกลับเข้าร้านหมดถามใคร ๆ ก็ไม่รู้ไม่รับจับมือใครดมไม่ได้ ตกลงคนไทยเคราะห์ร้ายคนนั้นต้องเจ็บเปล่า พวกจีนถือหมู่ถือพวกดังนี้ ต่อไปถ้าเกิดอะไรขึ้นกับประเทศไทย พวกจีนในไทยคงจะร่วมเล่นงานซ้ำเติมไทยอีกแน่อย่างไม่ต้องสงสัย เพราะเขาถือว่าไทยไม่ใช่ประเทศของเขา ไม่ใช่พวกเขานิสัยจีนถือข้างมากเสมอ มากข้างไหนก็เฮไปข้างนั้น ไว้ใจไม่ได้เลยในเรื่องนี้

โดยเหตุนี้ผู้เขียนเห็นว่าทางที่ดีที่สุดไทยควรเป็นตัวของตัวเองแล้วในเวลานี้ คือทำทุกอย่างที่ไทยทำได้ อย่าเอาจมูกคนอื่นมาหายใจอย่างแต่ก่อนเลย จงเอาอย่างออสเตรเลีย และประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศเถิด จงอย่าพยายามช่วยศัตรูที่มองไม่เห็นตัวอย่างที่แล้ว ๆ มาเลย ขอให้คิดดูง่าย ๆ เช่น เรื่องรัฐบาลดำริจะเลิกรถจักรยาน ๓ ล้อ และใช้สามล้อเครื่องแทน ความจริงอาชีพขับรถจักรยาน ๓ ล้อ เป็นของคนไทยโดยเฉพาะ แต่คนจีนมีทุนมากกว่ารีบฉวยโอกาสสั่ง ๓ ล้อเครื่องเข้ามาจากญี่ปุ่นมากมายเกินจำนวนที่รัฐบาลกำหนดให้มีในพระนครและธนบุรี เมื่อสั่งเข้ามาแล้วจะทำอย่างไร เพราะนายทุนจีนก็ไม่ใช่โง่ รัฐบาลก็ต้องอนุญาตให้จดทะเบียนใช้รับจ้างส่งคนในพระนครและธนบุรีถึง ๗๐๐๐ คัน ซึ่งเดิมกำหนดไว้เพียง ๕๐๐๐ คันก็พอ และเดี๋ยวนี้เป็นอย่างไร รถแน่นถนนจนรัฐบาลคิดจะเลิกรถ ๓ ล้อเครื่องอีกแล้ว ให้มีแต่รถแท็กซี่เท่านั้นผู้เขียนทายไว้ว่าเมื่อเลิก ๓ ล้อเครื่องแล้ว รถยนต์แท็กซี่จะเต็มบ้านเต็มเมืองอีกถ้าไม่กำหนดโควต้าให้ดี

เรื่องพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่าก็เหมือนกัน เมื่อระหว่างสงครามและหลังสงครามใหม่ ๆ เป็นความจริงที่ที่อยู่อาศัยหายาก ผู้มีบ้านให้เช่าก็เรียกค่าเช่าแพง เพราะมีจำนวนบ้านน้อย รัฐบาลจึงออกพระราชบัญญัติควบคุมค่าเช่ามิให้เจ้าของบ้านไล่ผู้อยู่อาศัยออกจากบ้านเช่าตราบใดที่เขายังให้ค่าเช่าอยู่และยังไม่มีที่ไป ผู้เขียนคิดว่าบัดนี้พระราชบัญญัตินั้นออกจะพ้นสมัยเสียแล้ว เพราะเวลานี้รัฐบาลกำลังสร้างบ้านให้คนไทยเช่าหรือเช่าซื้ออยู่อาศัยมากขึ้นทุกที โดยเหตุที่รัฐบาลกำลังพัฒนาบ้านเมืองให้สวยงามสมเป็นอาระยะประเทศ เจ้าของบ้านเช่าจะเดินรอยตามรัฐบาลก็ไม่ได้ คือจะตบแต่งบ้านเช่าให้สวยงาม หรือสร้างตึกแถวขึ้นแทนก็ไม่ได้ ต้องปล่อยให้เก่าแก่ไปตามยถากรรม เพราะเหตุที่ผู้เช่าโดยมากเป็นคนจีน และคนจีนที่มีฐานะดีด้วย บางคนมีที่บ้านของตัวเอง ลูกหลานมีงานทำมีรายได้สูง แต่ไม่คิดออกจากบ้านเช่ามิหนำซ้ำยังคิดหากำไรให้คนอื่นเช่าช่วงต่อไปอีกด้วย บางทีจะเห็นบ้านโกโรโกโสจะพังมิพังแหล่ แต่มีคนอยู่กันตั้ง ๓–๔ ครอบครัวหรือกว่า เจ้าของบ้านเช่าจะไล่ผู้เช่าก็ไม่ได้ตราบใดที่เขาให้ค่าเช่าอยู่เพราะมีพระราชบัญญัติคุ้มครองดังว่า หรือเจ้าของบ้านเช่าจะฟ้องร้องว่าผู้เช่าไปให้คนอื่นเช่าช่วง ผู้เช่าก็จะแก้ว่านั่นไม่ใช่คนเช่าช่วง หากเป็นบริวารของเขาทั้งนั้น ด้วยเหตุนี้บางถนนที่ควรจะสวยงามกลับเห็นมีบ้านเก่า ๆ แซกอยู่เป็นตอน ๆ พระราชบัญญัติควบคุมบ้านเช่าจึงเป็นพระราชบัญญัติช่วยเหลือคนจีนมากกว่าคนไทย เพราะคนไทยมีที่อยู่เองหรือรัฐบาลสร้างที่อยู่ให้เช่าอยู่เป็นส่วนมาก ส่วนคนจีนไม่เป็นเช่นนั้น ส่วนใหญ่เป็นคนมีฐานะสูงกว่าไทย เช่าบ้านไทยอยู่ในราคาถูกๆ และคิดหากำไรให้คนเช่าช่วงต่อไปโดยได้ความคุ้มครองจากพระราชบัญญัติฯ เจ้าของบ้านเช่าจะไล่ออกไม่ได้เพราะมีกฎหมายไทยคุ้มครองด้วยประการฉะนี้

✿

อย่า – ต้อง

ของ ช. อิสสรานนท์

อย่า เมามัวตัวกิเลสวิเศษฤทธิ์ ต้อง พินิจพิษภัยเหมือนไฟผลาญ
อย่า หลงเล่ห์เสน่หาพญามาร ต้อง วิจารณ์การกิจไม่ผิดเลย
อย่า ประมาทมัวเมาเฝ้าทำผิด ต้อง ก่อกิจศุภกรรมอย่าทำเฉย
อย่า วู่วามตามใจนิสัยเคย ต้อง เลิกเลยล้างกรรมที่ทำมา
อย่า รุกรานมารดรเคยนอนตัก ต้อง รู้หลักหนักแน่นดังแผ่นผา
อย่า ข่มขู่หลู่บุญคุณบิดา ต้อง เชิดชูบูชาว่าใคร ๆ
อย่า อายว่าท่านจนคนต่ำศักดิ์ ต้อง รู้จักศักดิ์ศรีดีจากไหน
อย่า มีตมนต์ตนเลิศเกิดจากใคร ต้อง ตั้งใจใคร่ครวญคำนวณคุณ
อย่า โทโสโกรธาทำท่าเถียง ต้อง ฟังเสียงฟังเรื่องไม่เคืองขุ่น
อย่า คิดคัดหมดดีไม่มีคุณ ต้อง เทอดบุญคุณท่านจนวันตาย
อย่า ลืมวันท่านป่วยช่วยรีบจัด ต้อง บำบัดพยาบาลให้ท่านหาย
อย่า กลัวหมดกลัวเปลืองเคืองระคาย ต้อง ขวนขวายหายดียิ่งมีบุญ
อย่า วางใจให้ผจญทนทุกข์ทับ ต้อง สนองรองรับสนับสนุน
อย่า หลีกหลบลบหลู่ไม่รู้คุณ ต้อง แทนบุญคุณเลิศประเสริฐคน
อย่า ลืมคนล้นหลามสามพันล้าน ต้อง ประมาณท่านที่มีคุณเด่น
อย่า คิดผิดคิดให้ที่มีสองคน ต้อง เทอดจนพ้นสวรรค์ชั้นพรหมา
อย่า แข็งข้อก่อกรรมกล่าวคำหยาบ ต้อง กลัวบาปเหลือหลายร้ายนักหนา
อย่า ถือว่าข้าประเสริฐเลิศวิชา ต้อง กลัวว่าเหล่ากอทรพี
อย่า ลืมท่านมรณาลาลูกรัก ต้อง สมัครพรักพร้อมน้อมเกศ
อย่า ระลึกกรรม [illegible] ต้อง ทำที่บูชากว่าจะตาย

อย่า	ลืมเผ่าพงศ์คณาญาติ	ต้อง	ช่วยชาติเชิดศักดิ์รักเชื้อสาย
อย่า	ประทุษฐ์พุทธจักรหลักมลาย	ต้อง	สืบสายพุทธพงศ์พระสงฆ์ไทย
อย่า	ลืมองค์กษัตราธิราชเจ้า	ต้อง	เทอดเกล้าพระประมุขทุกสมัย
อย่า	เกียจคร้านการเรียนพากเพียรไป	ต้อง	ตั้งใจอดทนเพื่อคนดี
อย่า	กำสรดหมดหวังยังไม่สาย	ต้อง	ขวนขวายหมายสู้กู้ศักดิ์ศรี
อย่า	โศกาว่าตนคนราคี	ต้อง	สร้างดีล้างชั่วกลัวทำไม
อย่า	หมิ่นครูผู้ประสิทธิ์พิทยา	ต้อง	บูชาคุณาจารย์ท่านผู้ใหญ่
อย่า	ลืมบุญคุณค่าไม่ว่าใคร	ต้อง	ตั้งใจใฝ่ปองสนองคุณ
อย่า	เหยียดคนจนกว่าอาชีพต่ำ	ต้อง	กล่าวคำยกย่องหาช่องหนุน
อย่า	ละศีลสิ้นธรรมล้ำพระคุณ	ต้อง	สร้างบุญคุณธรรมประจำใจ

หญิง

อย่า	หลงฤทธิ์พิศวาสจะพลาดหนัก	ต้อง	รู้จักรักแท้แน่หรือไม่
อย่า	หมายปองของฝากลำบากใจ	ต้อง	เห็นภัยอะไรปลิดชีวิตเลา
อย่า	กลัวผีตีหน้าหลอกตาปลิ้น	ต้อง	กลัวลิ้นลมชายดีหลายหน้า
อย่า	เห็นรวยสวยเก๋ชวนเฮฮา	ต้อง	รู้ท่าเทพปลอมหรือจอมแปลง
อย่า	แล่นโลดโดดเต้นเล่นลีลาศ	ต้อง	กลัวพลาดเพลี่ยงพล้ำช้ำหน้าแห้ง
อย่า	ปราดเปรียวเที่ยวเก่งเร่งระแวง	ต้อง	รู้แจ้งประเพณีสตรีไทย
อย่า	ลืมนวลสงวนพรหมจารี	ต้อง	รักศรีศักดิ์หญิงย่อมยิ่งใหญ่
อย่า	ลืมรสพจนาพาวิไล	ต้อง	อ่อนในจรรยาสง่างาม
อย่า	หลงแข่งแต่งตัวมัวชื่นชอบ	ต้อง	รอบคอบชวนประหยัดฝึกหัดห้าม
อย่า	ทิ้งเรือนเพียรงานประสานงาม	ต้อง	ทำตามงามยิ่งยอดหญิงไทย

ชาย

อย่า ทิ้งลายชายจริงยิ่งกว่าเสือ ต้อง สืบเชื้อชายชาญทหารใหญ่
อย่า อ่อนข้อต่ออมิตรคิดชิงชัย ต้อง เทอดไทยเอกราชชาติเสรี
อย่า ลืมศักดิ์รักชื่อถือก้าวหน้า ต้อง รู้ค่าของมนุษย์วิสุทธิ์ศรี
อย่า ละเรียนเพียรผจญให้ตนดี ต้อง ทวีความขยันทุกวันไป
อย่า ทำตัวมัวเขลาเบาควันพิษ ต้อง รู้ฤทธิ์เฮโรอีนกินถึงไส้
อย่า หลงมั่นบั่นพิฆาตชนชาติไทย ต้อง เชื่อในคำสัตย์รัฐบาล
อย่า หลงกลคนศัตรูอย่าหูเบา ต้อง รักเผ่าเยาวชนคนกล้าหาญ
อย่า ไถลไพล่หลบไปคบพาล ต้อง วิจารณ์พาลดีหรือมีภัย
อย่า มุ่งหมายทำลายหลักศักดิ์สตรี ต้อง รักศรีมีธรรมจงจำไว้
อย่า เห็นท่าได้ที่มีกำไร ต้อง รักในเชื้อชาติเหมือนญาติตน
อย่า ลืมเขาเราบ้างต่างสร้างหลัก ต้อง รู้จักหักใจใช้เหตุผล
อย่า หมิ่นหญิงยิ่งรักศักดิ์ของตน ต้อง รู้คนอยากดีไม่มีภัย
อย่า หลงเหยื่อเชื่อผู้ร้ายทำลายชาติ ต้อง พิฆาตกวาดหนอนคอยบ่อนไส้
อย่า ลืมแก่เจ็บตายละอายใจ ต้อง กลัวภัยไม่พลั้งรั้งอารมณ์
อย่า ลืมตัวมัวปลื้มลืมสติ ต้อง ดำริพิเคราะห์ให้เหมาะสม
อย่า ประมาทขาดวิจารณ์จะพาจม ต้อง อบรมข่มจิตพิชิตใจ
อย่า ลืมดูโลกไหวเหมือนไต้ฝุ่น ต้อง วิ่งวุ่นชุลมุนหมุนกันใหญ่
อย่า ประมาทอาจเผาเป็นเถ้าไป ต้อง กลัวไฟไล่เตลิดระเบิดตาย

~~~~~~~~~~~~

พิภพนี้มั่นคงดำรงหล้า ไม่มีท่าว่าจะแตกแยกสลาย
แต่มนุษย์กลับแตกแหลกละลาย มีเกิดแก่เจ็บตายต้องวายปราณ
จิตหมุนเวียนเปลี่ยนไปอย่างไรหรือ เพราะไม่ถือธรรมศักดิ์เป็นหลักฐาน
ทั่วโลกาฟ้าลั่นเหมือนสัญญาณ ยมบาลผ่านมาทุกนาที
~~~~~~~~~~~~

เสียงสนั่นลั่นสะเทือนเตือนชีวิต　　คอยจะปลิดชีพปลงลงเป็นผี
ทุกเพศวัยได้เวลาไม่ปรานี　　วินาทีพิฆาตไม่พลาดวัน
ท่านอย่าว่ายกุศลเข้าดลจิต　　ทำให้ผิดศีลธรรมกรรมมหันต์
เพราะเวรกรรมเก่าใหม่ไล่ตามทัน　　ประจวบกันทันเห็นให้เป็นไป
แมวกับหนูคู่สังหารผลาญชีวาต　　คอยพิฆาตเข่นฆ่าไม่ปราศรัย
ต่างผลัดเปลี่ยนเวียนวนเหมือนกลไก　　ใช้เวรไปตามบทกฎของกรรม
แล้วแต่บาปที่ทำกรรมน้อยใหญ่　　ต้องเป็นไปตามโทษที่โจทก์หา
ทั้งติดคุกทุกข์ซ้ำช้ำอุรา　　บาปยังพาลงนรกตกโลกันต์
ต้องค้นหาหลักฐานวิจารณ์เก่ง　　จงแลเล็งเพ่งพินิจอย่าคิดสั้น
แล้วจะทราบบาปบุญคุณอนันต์　　เพื่อป้องกันเวรกรรมไม่ซ้ำรอย
ต้องรู้จักหักใจอย่าใฝ่ต่ำ　　เลิกก่อกรรมทำต่อไม่ถ้อถอย
เพราะกิเลสยั่วนักมักใจลอย　　ยิ่งทะยอยยียวนชวนกันมา
กิเลสแสร้งแปลงกายได้หลายอย่าง　　รูปต่าง ๆ ร่างเก๋เสน่หา
แปลงเป็นเงินเพลินจิตติดอุรา　　เงินจะพาเหาะเหินเดินไปไกล
เป็นตึกรามงามหรูดูสง่า　　แปลงเป็นผ้าเหลือล้นขนไม่ไหว
แปลงเป็นรถสกดจิตให้ติดใจ　　แปลงอะไรก็ได้ใครต้องการ
เป็นแก้วแหวนเงินทองงามผ่องผุด　　เทพบุตรเทพธิดานัยน์ตาหวาน
แปลงเป็นเครื่องเสริมสวยช่วยนงคราญ　　เป็นตัวมารมายาคอยราวี
ยังแปลงเป็นอาหารเปรี้ยวหวานเผ็ด　　ผัดแพนงแกงเป็ดเผ็ดหูฉี่
ทั้งไทยจีนแขกฝรั่งทำอย่างดี　　ญี่ปุ่นมีหลายรสไม่อดเลย
เงินที่สร้างภัตตาคารตระหง่านเงื้อม　　แลละเลื่อมเหลื่อมหล้าเจ้าข้าเอ๋ย
ได้มาจากกินกันไม่อิ่มเลย　　ช่างไม่เคยยั้งคิดอนิจจา
จ่ายกันยุบยิบยับจนทรัพย์ย่อย　　จ่ายจนห้อยเทียนเหลาเท่าภูผา
จ่ายจนตึกตึกใหญ่ไล่ตามมา　　สิ้นเงินตราค่าปากมากเกินไป

กินได้ครึ่งทิ้งครึ่งไม่ถึงหมด
แต่เงินสดจ่ายหมดลดไม่ได้
ยิ่งกินอวดเจ้าของร้านรวยบานไป
สร้างตึกใหญ่สูงเด่นเห็นทันตา
จงคำนวณหวนคำนึงถึงคนยาก
บริจาคช่วยเด็กอนาถา
เจียดจากค่าฟุ่มเฟือยไม่เฉื่อยชา
แบ่งเงินมาช่วยหนุนได้บุญแรง
ท่านที่เป็นเศรษฐีมียศศักดิ์
ที่มีหลักหน้าที่ตำแหน่ง
เพราะบุญช่วยอวยผลกุศลแรง
ประดุจแสงสุริยันจันทิมา
มีบาปหนุนบุญส่งเป็นสองแยก
กรรมจำแนกแยกย้ายทั้งซ้ายขวา
บุญจะช่วยรวยเลิศเชิดชูวา
บาปจะพาพลัดพรากให้ยากจน
ให้โง่เง่าเต่าตุ่นเหมือนหุ่นเชิด
ปัญญาเลิศแหลมฉลาดประสาทผล
กรรมนิยมพรหมลิขิตชีวิตคน
ให้รวยจนต้อยเด่นเห็นกับตา
ตัวกิเลสนั้นหรือคือโลกหลง
เฝ้าพะวงหลงเล่ห์เสน่หา
มักละเมิดเพลิดเพลินเกินอัตรา
กิเลสพาเพลี่ยงพล้ำซ้ำเสียใจ
เป็นมนุษย์สุดจะวางหลีกตัว
แก้วิบัติขัดสนของตนได้
ทั้งยังมีพระช่วยคอยอวยชัย
ได้กำไรเลิศล้ำต้องทำจริง
ต้องประหยัดจัดจดกำหนดนับ
สะสมทรัพย์ทับทวีให้ดียิ่ง
จะจำหน่ายจ่ายเจียดละเอียดจริง
อย่าประวิงวันประหยัดจัดให้ดี
เร่งถนอมออมสินของกินใช้
คอยซ่อมไว้ใช้ทนไม่บ่นปี้
แข็งขยันหมั่นไปไม่กี่ปี
หลักฐานดีมีเกียรติไม่เบียดกัน
ระวังตัวกลัวเปลืองตัดเรื่องยุ่ง
อย่าหมายมุ่งพุ่งเพื่อแบบเพ้อฝัน
มั่งมีทรัพย์นับเลิศเชิดชูวัน
เงินป้องกันโรคจนพ้นภัยพาล
ท่านจะป้องจองจดจ้ากฎจำกิจ
เห็นพลาดผิดคิดเลี่ยงอย่าเพลี่ยงอย่าพล้ำ
ละเลิกเลวไหลให้สุจริตจงจำ
ถือศีลธรรม – กำจายสบายเสบย

ปัจฉิมลิขิต

รวม	กำลังพรั่งพร้อม	เพรียงกัน
รวม	ชาติศาสตร์กษัตริย์พันธุ์	พี่น้อง
รวม	กิจร่วมรังสรรค์	เสริมส่ง สูงแฮ
รวม	เผ่าไทยไกลพ้อง	ถิ่นแคว้น แดนสกล

๑๔๙๙ ถนนประชาธิปก วงเวียนใหญ่ ธนบุรี

ไฉน ชัยมงคล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๗